

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 155. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Véget ért Rzsevtől délnyugatra a nagy bekerítő csata

Több szovjet hadosztályt bekerítettek és megsemmisítettek a németek, 30 ezer fogoly és nagy hadizsákmány — Délen tovább folyik a visszavonuló szovjet-seregek üldözése Élenk harcok Egyiptomban — Faruk király elutasította Egyiptom beavatkozására vonatkozó brit ultimátumot

A szovjet haderőre mért újabb nagy csapást jelent a német hadvezetőség. Az a nagyarányú bekerítő hadművelet, mely az arcvonal északabbra eső részén Rzsevtől délnyugatra fejlődött ki és 11 napig tartott, a német fegyverek győzelmével végződött. Több mint 30.000 szovjet katona esett fogságba és nagymennyiségű hadianyag került német kézre. Ennek az eredménynek mérlegelésénél számításba kell venni, hogy ez a Rzsev 220 kilométernyire van Moszkvától és ha a szovjet hadvezetőség a bekerített terület mögött tudott is új erőket felvonultatni, mindenesetre az arcvonalának gyengítését jelentő lövész- és lovassági hadosztály és egy páncélos dandár elvesztése.

A többi arcvonalszakaszon továbbra is kedvezőtlenül alakul a helyzet a szovjet számára. A déli szakaszon széles vonalon üldözik a német és magyar csapatok a visszavonuló ellenséget. A szovjet Voronyezsnél tehermentesítő támadásokkal kísérletezik, de ezek egymásután meghiúsulnak.

Német katonai körökben megállapítják, hogy nagy sietésben és kapkodva folyik a bolsevisták visszavonulása. Különösen áll ez a déli részre, hol a szovjet csapatok sietve kiürítették Kanleimirovszket és Liszicsanszket. Ez a két helység az Azovi-tenger partjáról a közeli vonalon felüton van és a vasútvonal kettévágását jelenti. Elfoglalásuk egyidejűleg Timosenko hátráló seregének hátra támadását jelenti. Ebben a térségben akarta Timosenko szovjet marsall eldabba támadni a német haderőt, de terve dugába dőlt és utat kellett elhagyni a térséget. Valószínű, hogy az Azovi-tenger partjáról megindul a német támadás és ezzel a szovjet hadvezetőségnek a kaukázusi területtel való kapcsolatának elvágására kerül majd sor.

A londoni „Times” vezérékben foglalkozik a németek és szövetségeseik szovjetországi offenzívájának gyors fejleményeivel és megjegyzi, hogy a szovjet erők nagykiterjedésű területet vesztenek el. A lap azt írja, hogy súlyos felelősség hárul az angol-szász nemzetre abban a tekintetben, hogy a fegyverszállítást idejében biztosítsák a Szovjet-Uniónak.

EGYIPTOM

Hadüdvölvén a be nem avatkozás politikáját folytatja az immár egyiptomi földön folyó háború idején is. Ehhez az állásponthoz ragaszkodik a király is a kormány is. Ankarából származó francia lapjelentések szerint Faruk király elutasította a Sir Miles-Lampson kairói brit követ és az egyiptomi brit hadsereg főparancsnoka által neki átnyújtott ultimátumot, amelyben azt követelték, hogy Egyiptom a szövetségeseinek oldalán harka lépjen a tengely-

hatalmak ellen.

Az ultimátum elutasítása után brit csapatok a királyi palota elé vonultak fel, mire az egyiptomi vezérkar összehívta a főparancsnokságot, azzal a fenyegetéssel, hogy az egyiptomi hadsereg nyomban Anglia ellen lép harka, ha a királyi szabad mozgásában gátolják. E fenyegetés után a brit főparancsnokság visszarendelte a királyi palota előtti felsorakozott brit csapatokat.

El Alameinnél a tengely csapatai felérték és visszaverték a brit páncélosok megüldözött támadásait.

Noha az olasz jelentésekből még nem tűnik ki világosan, melyik fél kezdeményezésére lángolt fel Egyiptomban újabb a harc, a szovjetek legkevésbé sem hihetik, hogy a tengelyhatalmak legközelebbi háborúja célja Alexandria, Szuez és Kairó. Azaz a Nilus deltájának az elérése. Rómában nyíltan mondják, hogy az egyiptomi csata döntő jelentőségű.

A „Popolo di Roma” azt írja, hogy a tüzérségi és légi tevékenység csupán döntő jellegű hadműveletek előkészítését szolgálta. Az elmúlt napokban mindkét részről a legnagyobb erőfeszítéseket tették az utánpótlás biztosítására. A britek tudják, hogy az egyiptomi csata dönti el a Közép-Kelet fölötti uralmuk kérdését, de ugyanígy tudatában vannak ennek a tengelyhatalmak katonái, akik most döntő harcra sorakoznak fel.

A „Voce d'Italia”-ban Virginio Gayda, akinek katonai értesülései az utóbbi időben különösen megbízhatók voltak, azt írja, hogy a mostani héti rendkívül fontos eseményeket fog hozni.

Melbournei jelentés szerint Curtin ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy az egyiptomi harcokban ausztráliai csapatok is részt vesznek. A miniszterelnök elmondta, hogy az ausztráliai expedíciós hadseregnek ama kötelek, amelyek visszamaradtak a földközítengeri térségben, most megerősítették a 8. brit hadsereget és már harka is vetették őket.

Az újonnan fellángolt harcokkal kapcsolatban Londonban kijelentették, hogy pillanatnyilag még nem tudják, milyen célt követ Auchinleck tábornok legújabb hadművelete, valószínűnek látszik azonban, hogy nem egy általános offenzíváról van szó, hanem csak úgynevezett taktikai manőverről.

Az olasz lapok hangoztatják, hogy az egyiptomi lakosság körében óriási az elégedettség. Lépten-nyomon angolelleses röpírásokat osztogatnak és angolelleses tünteléseket rendeznek. Az összes elemleikké ára az utóbbi időben többszöröse emelkedett. A lakosság a brit uralmat mind nyomasz-

tóbbnak találja és súlyosan bírálja Nahas pasa kormányát.

Illetékes német helyről közlik: A Wilhelmstrassen nem foglalnak állást azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy az egyiptomi brit megszálló hatóságok zsarolni próbálták Faruk királyt. Erről a nagyon is tanulságos esetről nincsenek még egészen megbízható hírek Berlinben — mondják.

CSANG KAI SEK FELESGE AMERIKÁBAN

Sanghaji jelentés szerint Csang Kai Sek tábornagy felesége Csungkingből Amerikába utazott. Útjának célja az, hogy személyesen járjon közbe a Csungkingnak szánt hadianyag sürgős elküldése érdekében. Hivatkozni fog arra, hogy figyelembevéve Csungking súlyos katonai helyzetét, az amerikai szállítmányokra a lehető legsürgősebb szüksége van Csungkingnak.

AMERIKAI CSAPATOK KANADÁBAN

Newyorki hivatalos jelentés szerint amerikai csapatok érkeztek Kanadába és ott különböző városokban helyezkedtek el. Ellátásukról a kanadai kormány gondoskodik. Hivatalosan közölték azt is, hogy a Bermudákön állomásozó amerikai csapatok élére főparancsnokot neveztek ki és az amerikai haderők fontos stratégiai pontokat szálltak meg a panamai közlésság, valamint Venezuela és több kisebb dél-amerikai állam területén.

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli: A német és szövetséges csapatok a keleti arcvonal déli szakaszán széles vonalon üldözik az ellenséget. Erős légi harcoktól támogatott az üldöző harcokat és nappali, valamint éjszakai támadásokkal további átjárókat pusztítottak el a doni és Donec arcvonalon. Harci repülőgépek a kaukázusi tengerparton nagy írméretű bombákkal teli találatokat értek el. Novoroszjszk két úszódokkjában, Voronyezstől északra s északnyugatra ellenséges tehermentesítő támadások visszaverése során vasárnap 11 szovjet páncélos megsemmisítették meg. Miután már külön jelentésben ismertettük, a német csapatok Rzsevtől délnyugatra július másodikán a léghaderő köteleknek eredményes támogatásával bekerítő hadműveletet indítottak el. Ez a hadművelet az ellenséges védelmi rendszer áttörése és súlyos erdei harcok után több lövész és

lovassági hadosztály, valamint egy páncélos dandár bekerítéséhez és megsemmisítéséhez vezetett. Ebben a 11 napos csatában több mint harmincezer hadifoglyot ejtettünk, 218 páncélos, 591 löveget, 1301 géppuskát és gránátvetőt, valamint nagymennyiségű fegyvert és mindenfajta hadiszert zsákmányoltunk, illetve megsemmisítettünk. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A hadianyagok száma és a zsákmány mennyisége még egyre növekedni van. A volchovi arcvonalon egyik hídfőnk ellen indított erős ellenséges támadást visszautasítottuk. Egy ellenséges erősoportot, amely a Volchov nyugati partjára merészkedett, megsemmisítettünk. A finn öbölben aknaszedő hajóink elsüllyesztettek egy szovjet tengeralattjárót. Fent északon zuhanó bombázóink bombázták Rosta és murmanszki kikötő berendezéseit. — A bombák nyomán több tűz támadt. MTI

Széles arcvonalon folyik az ellenség üldözése

Berlin, július 13. (MTI) Illetékes német helyről közlik: Berlini katonai körökben a keleti arcvonal helyzetét hétfőn este így magyarázták, hogy a déli arcvonalszakaszon az ellenség üldözése most már igen széles arcvonalon folyik és pedig azon a területen, ahol Ukrajna fekete-föld-pusztákba megy át. Ezeknek az üldöző harcoknak a módját berlini katonai szakértők nézete szerint részben az utótlérés és a számszerű átkarolás, részben pedig az áttörés egyik megteremtése jellemzi. Ez a haremódor a bolsevista kötelekben teljes zavart és összevisszaságot idéz elő. Katonai körökben Berlinben hétfőn este kijelentték, el lehet mondani, hogy a szovjet a déli arcvonalszakaszon nem tartja kezében csapatai felet a vezetést. Német vezérkar tisztek nézete szerint Timosenkot ezzel olyan katasztrófa érte, amelynek hadászati hatásait ki kell várni. A rzsevi térségben folyó harcokat, amelyekről hétfőn délelőtt a véderőparancsnoksága külön jelentésben számolt

be, német katonai részről nagyarányú tisztogatásnak nevezik. Mint illetékes helyről közölték a leningrádi térségben folyó harcok még mindig a nehéz tüzérség tüzeire korlátozódtak. Gyalogsági tevékenységről itt nem történt említés.

Berlin, július 13. (MTI) A Német F1 katonai részről a következőkről értesül: Azok a külföldön elterjesztett állítások, hogy az Orel térségében folyó bolsevista támadások során a bolsevisták Orel városán áthaladtak, német hivatalos helyi kijelentése szerint, nem egybek merő hazugságnak. Az eredeti térségben a német állásokat a bolsevisták soha-

FONTOS TUDNIVALÓK

Megállapították a csalánkóró bevételei árát.

Rendelt a cséplés zavartalanosságának biztosításáról.

DEBRECZEN

2 OLDAL
1942. VII. 14.

sem törték át, még csak helyi jellegű áttöréssel sem. Az ellenség valamennyi támadása az ellenségnek okozott igen súlyos ember- és anyagvesztéssel omlott össze, a legcsekélyebb területi nyereség nélkül.

Helsinki, július 13. A finn főhadiszállásról közlik: A karéliai földszoros nyugati részében visszautasítottuk az ellenségnek nagyobb erővel indított és

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: El Alamein övezetében élénk harcok folytak. A tengelyes csapatok visszaverték az ellenségnek ismételt támadásait és veszteségeket okoztak neki emberben s harem kocsikban. A légihaderő rohamalakulatai több művelet során tüzeket okoztak az ellenség hatáiban, igen sok gépesített járművet megbénítottak. A

bizérségi, valamint gyalogsági fegyverekkel támogatott támadását. Az ellenség 40 halottat vesztett.

Az arcvonal középső részén egy álcázott ellenséges osztag heves tüzési tűz védelme alatt behatolt állásainkba. Gyalogságunk az ellenséget visszavetette. Tüzérségünk súlyos veszteségeket okozott a visszavonuló ellenségnek.

Az arcvonal többi szakaszain zavaró tűz és felderítő tevékenység. (MTI.)

Japán-kínai háború

Tokió, július 13. Japán egységek a Kiangszi tartományban folyó hadműveletek során megszállták a Csekiang-Kiangszi vasútvonalat. A japán es-

légiharcok során német vadászok elpusztítottak két Curtiss repülőgépet. Azok az egységeink, amelyek a Földközi tengeren egy hajókaravánt kísértek, kijátszották a brit repülő támadási kísérleteit. Egy ellenséges bombázó és két torpedóvető repülőgépet lelőttek. A hajók nem szenvedtek semmi kárt.

patok a csungkingi csapatok jórészt megsemmisítették és megszállták Svangcsangot. (MTI.)

Amerikai csapatok érkeztek Kanadába

Newyork, július 13. Hivatalos jelentések szerint amerikai csapatok érkeztek Kanadába. Hír szerint a közeljövőben újabb csapategységeket helyeznek el Kanada különböző városaihoz. Az ottawai hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a Kanadában állomásozó amerikai csapatok ellátásáról a kanadai kormány gondoskodik.

Az amerikai csapatoknak Kanadába való elhelyezése kétségtelenül az Egyesült Államoknak egyik legfontosabb lépése a nyugati féltekén való egyeduralom biztosítása érdekében. Anglia

50 világháborús amerikai romboló ellenében fontos brit támaszpontokat engedett át az Egyesült Államoknak a nyugati féltekén.

Vasárnap közölték hivatalosan, hogy a Bermundákon állomásozó csapatok főparancsnokává James USA-ellenlengernagyot nevezték ki. Azonkívül pedig amerikai csapatok fontos stratégiai pontokat szálltak meg a panamai köztársaságban, úgyszintén Venezuelában és különböző kisebb déliamerikai államokban.

Az angolok megsértették Svédország és Portugália semlegességét

Bern, július 13. Tájékozott német helyi közlése szerint a Danzigot vasárnap hajnalban megármadó brit Lancaster bombázógépek svéd felségterület semlegességének ismételt megsértésével támadták meg. Svéd vadászpilóták és légvédelmi bizérség tüzelt az angol gépekre.

A Tajo-lorkoiata előtt egy angol kerevett feltartóztatta a Cacallo Aranjo portugál postagőzöst, amelynek postaszákját s lepecsételt portugál kormány-ekiratoikat lefoglalta. Lisszabonban ugyanekkor közölték, hogy az Azori-szigetek magasságában egy brit ügyvéd megtorpedózott és elsüllyesztett egy portugál gőzöst. Az elsüllyesztett portugál hajó parancsnokát azlán egy német tengeralattjáró megmentette és semleges hajónak átadta. Az angolok

azonban a portugál hajó kapitányát letartóztatták és Gibraltárba szállították, ahol hadbíróság elé állítják, mert megtagadta vallomását, amikor a német börtönhajóról faggatták.

Stockholm, július 13. Skoeld hadügyminiszter Schonenben beszédelemondott. Skoeld a többi között kijelentette: „Kötelessége Svédországnak, hogy megvédje saját területét, ha a külföldi tengeralattjárók svéd felségvizeken hajóforgalmunkat fenyegetik.”

Ellenséges repülőgépeknek Svédországon való berepülésével kapcsolatban a miniszter kijelentette: Svédország elhatározza, hogy abban az esetben, ha Svédország felett légi harcra kerülne sor, a svéd légvédelem a „hivatalos vendégekre” tüzelni fog. (MTI.)

Rovid táviratok

Berlin, július 13. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek: A Führer hétfőn este vezérkar főhadiszállásán, Ribbentrop jelenlétében fogadta Geredet, a berlini állomáshelyéről visszahívott török nagykövetet.

Szofia, július 13. A bolgár hírszolgálati iroda jelentése szerint Zagarovot királyi rendelettel berlini követté nevezték ki. Zagarov a legutóbbi Filov kormány kereskedelemügyi miniszter volt és jelenleg a szófia egyetemén a statisztika tanára. (MTI.)

Santiagoból ideérkezett jelentések szerint a Cauplican-színházban vasárnap valamennyi chilei párt híve tömeggyűlést rendezett. A gyűlésen kifejezésre juttatták megaláztatásukat a kormány semlegességi politikája felett. Valamennyi párt képviselője beszédet mondott és ezeket a beszédeket a rádió is közvetítette. Ez a tömeggyűlés volt az első nyilvános megnyilatkozása a chilei népnek a kormány semlegességi politikájával kapcsolatban.

Az iraki lakosság körében mind jobban terjed az angolellenes hangulat. A lakosság minden alkalmat megragad, hogy az angolokkal szemben kifejezésre juttassa ellenséges érzületét. Fokozza az elkeseredést az a körülmény, hogy a brit katonai hatóságok a nyílt lázongá-

sok elnyomása céljából a régi iraki hadsereg több tisztjét letartóztatták és kivégezték. A polgári lakosság köréből 14 embert ítélték halálra. (MTI.)

Washington, július 13. (OFI) Az amerikai haditengerészeti minisztérium jelenté, hogy a mexikói öbölben megtorpedóztak és elsüllyesztettek egy norvég kis kereskedelmi hajót. Az életbenmaradtakat paratartették az öböl egyik kikötőjében.

A japán katonai hatóságok szabadon bocsátották a fülöpszigeti légi vezérkar főnökét és több más fülöpszigeti hadifogoly tisztet. (MTI.)

Pozsony, július 13. (MTI.) Kvaternek tábornagy, horvát honvédelmi miniszter Csathós tábornoknak, a szlovák honvédelmi miniszternek meghívására többnapos látogatásra Pozsonyba érkezett.

Buenos Aires, július 13. Az equadori kormány vasárnap rendeletet adott ki, amely szerint az ország valamennyi nyersgumi készletét tartózkodni kell az Egyesült Államok számára. A rendelet értelmében a guayaquilli kikötői hatóságok megtiltották egy argentin cégnek szánt 200 tonnás gumirakomány behajózását. Argentin gazdasági körökben az equadori kikötői hatóságok eljárása feltűnést keltett, az érdekelte argentin cég már ugyanis kifizette a rakomány ellenértékét.

Incidensek amerikai katonák és brit lakosság között Angliában

Stockholm, július 13. (Stefani) Az Angliában állomásozó északamerikai katonák és a brit lakosság között olyan sűrűn ismétlődnek meg a különféle sür-lódások és incidensek, hogy az amerikai hadügyminiszter elhatározta, hogy a Nagybritanniában állomásozó katonák részére kis kézikönyvet készítsenek. A

kézikönyv egyebek között arra figyelmezteti az északamerikai katonákat, hogy ne tanulsanak lenézni magartást a brit lakosság szemében, kerüljék az ország szokásainak kigunyolását és még egy sereg hasonló tanácsot ad nekik magartásukra nézve. (MTI.)

Elsüllyedt egy angol luxusgőzös

Lisszabon, július 13. Az Avila Star angol luxusgőzöst az Azori szigetekről 300 kilométernyire megtorpedózták. A gőzös elsüllyedt. Száztíz hajótöröttet egy portugál hadihajó mentett meg.

A portugál hadihajó, amely a brit gőzös segélyjeleit felfogta, teljes gőzzel a szerencsétlenség színhelyére sietett és abban a pillanatban ért oda, amikor a brit gőzös elsüllyedt. A megmentettek között egy másik elsüllyesztett hajó hajótöröttjei is vannak, amelyeket az Avila Star annakidején felvett.

Az Avila Star a Blue Star Lyne hajós-társaság tulajdona és a háború előtt a déliamerikai vonalon teljesített szolgálatot. A hajó vízkiszorítása 14.443 tonna volt. (MTI.)

Pigniczky István
A szegedi hírneves
BRAUSWETTER
órásnak tanítványa, 12 évig
előrendő áramkötés volt. — Csop. uca 12. sz.

Nyilatkozatok a „Tiszántúl” ügyében

Kaptuk és adjuk a következő sorokat A DEBRECZEN tek. Szerkesztőségének. — Helyben. — Lapjuk f. évi július hó 12-én megjelent „A Tiszántúl útja a református sajtóalaptól kezdve három irányú változáson át” című cikkére az 1914 évi XIV. tc. 20 paragrafusa alapján, tisztelettel kérem következő helyreigazító nyilatkozatom közlését: „Nem felel meg a valóságnak az, hogy a „Tiszántúl” alapításához és fenntartásához felhasználott volna azt a sajtóalapot, amely a „Vasárnap” című hitvédelmi lap céljaira gyűjtetett össze. — Nem felel meg a valóságnak az, hogy a „Tiszántúl”-ért a debreceni reformátusság áldozatot hozott. Ellenben igaz az, hogy a „Tiszántúl” néhány ember áldozatos kockázat vállalásával alapított. Nem felel meg a valóságnak az, hogy a „Vasárnap” támogatására több mint tízezer pengő gyűjtetett össze, ellenben valóság az, hogy ennek az összegnek még a negyedrészét is alig ajánlatot fel, s az összegyűjtött pénz, mint sajtóalap, ma is érintetlenül meg van. — Nem felel meg a valóságnak az, hogy háttartóitunk volna a „Vasárnap”-nak. Ellenben valóság az, hogy annak ügyeit ma is alulírott vezeti s egyik főmunkatársa éppen Uray Sándor lelkipásztor. — Nem felel meg a valóságnak az, hogy alulírott azzal a tervvel állott elő, hogy a „Vasárnap”-ot naplappá kellene fejleszteni. Ellenben igaz az, hogy a református napilap szükségességét hangoztatta és a Református Sajtószövetség megállapítása alkalmával, mint távolabbi feladatot, a Sajtószövetség elé célt tűzte ki. — Nem felel meg a valóságnak tehát az sem, hogy a „Tiszántúl” valaha is a debreceni református egyházi hivatalos, vagy felhivatalos lapjaként szerepelt volna, vgy attól legkisebb mértékben is bármilyen, vagy bármilyen alakból támogatást nyert volna. Ellenben igaz az, hogy a „Tiszántúl” mindvégig magánvállalkozás volt s azzal a céllal alapított, hogy a református szellemben tiszta és becsületes eszközökkel szolgálja a magyarság érdekeit. — Nem felel meg a valóságnak az, hogy Kodolányi János megvált volna a főszerkesztőségtől. A valóság az, hogy Kodolányi János sohasem volt lapunk főszerkesztője — Nem felel meg a valóságnak, hogy a „Tiszántúl” felelős szerkesztője és kiadója hirtelen áruba bocsátotta a lapot. Ellenben igaz az, hogy a törzstőke tulajdonosok felhatalmazására és utasítására lapunk fejlesztése és megerősítése céljából tárgyalásokat folytatott és folytat különböző tényezőkkel, melynek eredményét kellő időben közölni is fogja”. **Kovács József** ref. lelkipásztor, a „Tiszántúl” felelős szerkesztője és kiadója.

A DEBRECZEN tek. Szerkesztőségének. Helyben. — A DEBRECZEN f. évi július hó 12-én megjelent számában „A Tiszántúl útja a református sajtóalaptól kezdve három irányú változáson át” című közleményük a „Vasárnap” támogatására gyűjtött alappal is foglalkozik. Mivel ilyen lapja csak a Debreceni Református Sajtószövetségnek van, s így közleményük csak erre vonatkozhat. Mint a sajtószövetség felelős vagyonekező pénztárnoka, tisztelettel kérem következő helyreigazító nyilatkozatom közlését:

„Nem igaz az, hogy a „Tiszántúl” alapításához, vagy fenntartásához a Debreceni Református Sajtószövetség pénze, amely elsősorban a „Vasárnap” fenntartására és támogatására gyűjtetett, felhasználott volna. Ellenben igaz az, hogy a Sajtószövetség pénzből egyetlen fillér sem használtatott fel a „Tiszántúl” céljára s annak vagyona érintetlenül takarékpénztárban kezeltetik. — Sajnos, nem igaz az, hogy ez az összeg több, mint tízezer pengőt tesz ki, mert a felajánlások ennek az összegnek alig negyedrészét, a ténylegesen befolyt összeg pedig ennél is jóval kevesebbet tesz ki”. — Tisztelettel Mezei Béla református lelkipásztor, a Debreceni Református Sajtószövetségének pénztárnoka.

Véleményünket fenntartjuk. Az egész ügyre még visszaérünk.

Internálták a munkát megtagadó gazdasági cselédeket

A székesfehérvári rendőrségen egy helybeli gazdálkodó bejelentette, hogy gazdasági cselédei megtagadták a mezőgazdasági munkát. A rendőrség a törvényes rendeletek alapján internálta a gazdasági cselédeket: Csányi Sándort és Teleki Antalt.

Szakadéka vetette magát egy aggastyán

Különös öngyilkossági kísérlet történt Pécsen, ahol Herke József 73 éves aggastyán eddig ismeretlen okból megakart válni az élettől. Herke felmászott a magas kőkerítésre és a ház melletti sziklás szakadékba vetette magát. Nyomban észrevették és abban a hitben futottak utána, hogy véres holttestét találják meg, azonban legnagyobb meglepetésükre az öreg öngyilkosjelölt fejét lapogatva és bicegge jött már a hozzátartozói elé. A koponyája keményebbnek bizonyult, mint a szikla és csak horzsolások és karcolásokat szenvedett. A meptők beszállították a sebészeti klinikára, ahonnan elsősegélynyújtás után elbocsátották, mert belső sérülései nincsenek.

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára: a legszellemebb magyar zenés vígjáték:

A férfi mind örült

Lázár Mária, Péger, Jávör, Mály, Vaszary Piri, Pethes, stb. a főszerepekben.
Szabasztopol ostrománál a német óriás ágyuk működésében a híradóban.

Apollo filmszínház

Bemutató ma:
Csak 16 éven felülieknek!!!
Primo Carnera nehézsúlyú boxvilághajnok a főszerepben

Halálhajó

izgalmas kémtörténet.

A debreceni Menetjegyiroda betörőinek drámai szembesítése

A pécsi negyedmillió betörés két „mindent tudó” tanuját Debrecenben keresik

Megírtuk, hogy pár héttel ezelőtt a budapesti rendőrség elfogta a debreceni MÁV Menetjegyiroda betörőit: Benesik Patai Sándort és Sali Sándort, akik a Plac utcán Szabó Béla szűcs kárára is elkövettek 12.000 pengős betörést. A budapesti rendőrség most egyelőre a pécsi detektívekkel együtt a letetteknél Pécsen elkövetett negyedmillió betörését nyomozza.

Pénteken Pécsre érkezett a Budapesti elítéltek harmadik gyanúsított, Hengl Antal is és a helyszíni szemle után szembesítették az ügyészségi fogházban előzetes letartóztatásban levő Sali Sándorral és Benesik Patai Sándorral. Sali habozott a felismeréssel, Benesik pedig kereken tagadta, hogy Hengl Antal követte volna el a nagyszabású betörést. Ilyen előzmények után történt, hogy Sali vasárnap levelet írt a fogházban, a nyomozást végző detektívet kérte s a következőket mondta:

— Mindent megmondtam, bevaltam. Hengl Antal az a bizonyos Kovács, akivel Benesik társaságában Pécsre utaztunk és amíg én falaztam,

ők megcsinálták a betörést. Kérem, adjanak módot, hogy Benesiket, a főszereplőt is jobb belátásra és a tények teljes tisztázása bízjam. Különbösen is, két tanúval bizonyíthatom, hogy mi követtük el a betörést.

Sali meglepő vallomását követően Benesik Patait hozták szembesítésre. Sali a lelkére beszélt Benesiknek és kérte, valjon be végre minden úgy, ahogyan valójában volt. Benesik köfelnek állt és megmászta pénteki mondkáját, kijelentette:

— Hengl Antal és Kovács Antal egy személy, vele követtem el a betörést, Sali csak falazott.

A nyomozás most arra irányul, hogy a Sali által megnevezett két tanút megkeressék Debrecenben, akik állítólag mindent tudnak a pécsi betöréssel kapcsolatban. Egy bizonyos, hogy Sali, főleg pedig Benesik rettenetesen fél Hengltől, akit szeretik tisztelettel. Az ügyészségi rabok suttogásából az derül ki, hogy Benesiknek egy igen nagy ügye van, amelyről csak Hengl tud és ha ez napvilágra kerülne, Benesik mögött örökre betenné a kaput.

A külföldi sajtó Magyarországról

Bern, július 13. (MTL) A „Sveitzer Wochen-Zeitung” meglehetősen cikkei közül „Pülanás Magyarország felé” címmel. A tudósító bevezetőül megállapítja, hogy Magyarország a tengelyrendszer ama hatalmaiból tartozik, amelyeket a hadviselés és a háborúban való részvétel közvetlen következményei a legkézbőlbbé érintenek és Magyarország a tengelyhatalmak csoportjához tartozó valamennyi állam közül a legnagyobb mozgási szabadságot élvezte meg. Ezt a fényt bizonyítja az a körülmény, hogy a vonatkozó nemzetrendszerint érkezésének van érkező és hátkocsija, bérgepkocsi, az elsőléteési előírások enyhék, a drágulás bár jelentős a déli szomszédállamokhoz viszonyítva, azonban mégsem elviselhetőnek és az élelmezés kielégítő.

Lisszabon, július 13. (MTL) Az „Ida Bündel” című portugál hétfelap egészben közli a madridi „Bundo”-ban Kállay Miklós miniszterelnökről megjelent hosszú tanulmányát. A spanyol lapból átvett tanulmány a magyarországi háborúról szólva megállapítja, hogy Magyarországnak semmiféle területi követelése nincsen Oroszországgal szemben. A Kárpátok határa mind földrajzi, mind stratégiai szempontból természetesen határ. Így tehát a magyar hozzájárulás a bolsevista elleni harchoz semmiféle anyagi háttérrel nem tehető meg magában.

Tomcsányi kormányzói biztos körútja

Tomcsányi Pál, Kárpátalja kormányzói biztosja egésznapos körúton járt a beregi közigazgatási kirendeltség területén, elsősorban az ilosvai járásban. A körút alkalmával, amelynek az volt a célja, hogy a helyszínen ismerje meg a lakosság helyzetét és megélhetési viszonyait, megsemlélte az ilosvai járás tejszövetkezeteit és egyéb ipartelepeit.

Tájékozódott a közigazgatási hatóságok munkája felől is. Ilosván Dobos Jenő főszolgabíró fogadta, a görög katolikus papság nevében pedig Kampf

Berlin, július 13. A „Frankfurter Zeitung” szombati kiadása „A törpebirtokosok megsegítése” címmel budapesti tudósítótól cikket közöl az új magyar agrártervekről. A mai agrárpolitikai tervek végrehajtásánál — írja a lap — a szociális és nemzeti követelmények mellett, amelyek az első világháború után csaknem kizárólag voltak döntők, a termeléspolitikai követelményeket sem hallgatták el, mert a termeléspolitikai célkitűzésekben nemcsak nemzeti, hanem európai érdek is van. (MTL)

Portugál lap Kállay miniszterelnök erdélyi beszédéről

Lisszabon, július 13. (MTL) A „Sol” című helyi folyóirat a Pester Lloydra hivatkozva, hosszasan idézi Kállay Miklós miniszterelnöknek erdélyi útja alkalmából mondott beszédét, különösen kiemelve azt a kijelentést, hogy Magyarország minden fiának elszánt akarata a visszaszerzett területek megtartása. Örökre megszabadítottuk ezt a régi magyar földet a 22 évig tartó szepvedésektől, idézi a „Sol” a magyar miniszterelnök beszédét, majd azt a részt ismereti, amelyben Erdély újjáépítéséről szól és végül azt a részt, amelyben a miniszterelnök Erdély főfeladatául a hadsereg megsegítését és megerősítését jelöli meg.

József esperes-ielkész üdvözölte. A kormányzói biztos több községben beszélgetett a fogadására megjelent jegyzőekkel, tanítókkal, tájékozódott a lakosság életviszonyai felől, megsemlélte a községbázist, a jegyzői irodát és az iskolákat. Körútja végétével visszatért Ungvárra.

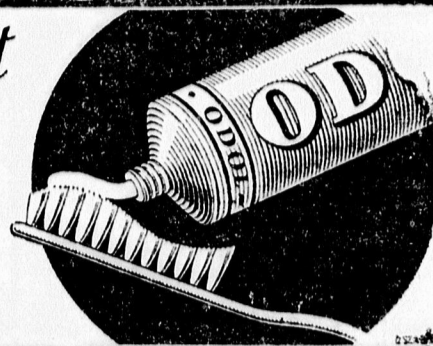
— Tardieu volt francia miniszterelnök állapota az utóbbi napokban rosszabbodott. Tardieu — mint ismeretes — teljesen megbénult és elvesztette beszélnéességét. (MTL)

DEBRECZEN

3. OLDAL.
1942. VII. 14.

ODOL

Fogzománcát
kíméli

FOGPÉP

Megrendítő tragédia

Fuldokló leánya segítségére sietett az anya, mindketten a folyóba fulladtak.

Szatmárnémeti, július 13. Megrendítő kettős haláleset szerencsétlenség történt a szatmárnémeti Kiszécs község határában, a Tur-folyóban. Zoha Györgyné kiszécsi földművesasszony 15 éves Mária nevű leányával a kora reggeli órákban, mielőtt a mező munkához hozzáfogtak volna, megfürdött a Tur vizében. Zoha Mária előresietett és nagy vidáman futott be a folyóba, miközben anyja még a levelközessel foglalkozott. A Tur medre azonban azon a helyen széles, kisebb-nagyobb gödrök váltogatják egymást.

A leány egyik lépésénél ilyen gödörbe lépett és elmerült. Későbbesett

segélykiáltásaira édesanyja rémülten futott a vízbe és kezét nyújtotta vergődő leányának, aki azonban őt is berántotta a mély vízbe.

Későbbesett küzdelem kezdődött az életért, de a két szerencsétlen nő ereje végül is elfogyott és mindketten elmerültek.

A földiken dolgozók közül a kiáltózsókra löbber a segítségükre siettek, a két test azonban addigra elmerült és nem bukkolt fel többé.

A csendőrség egy óra múlva találta meg azután a vízbefulladt két nő holttestét.

Hét halálos villámcsapás Mezőtúron

Mezőtúr és határa felett hatalmas vihar vonult végig, amely fákat esavart ki, kerítéseket döntött be és tetőket sodort le. Villámcsapás hét emberéletet

oltott ki. A villám által halálra sújtottak közül Csörz Sándort és feleségét a mezőn, míg a többieket házaikban érte a halálos villámcsapás.

Két nővér egy ablakzárára akasztotta fel magát

Szabadkán feltűnéskelő öngyilkosságot fedeztek fel a késő esti órákban. A Kazinczy-utca 2. számú házban lakott özvegy Klopfer Sándorné, született Stein Erzsébet és nővére Stein Berta. Könyvkereskedésük volt Szabadkán. Az ablak závarjára akasztották fel magukat, közvetlenül egymás mellé s mire rájuk akadtak, mindketten halottak

voltak. Haláluk oka az özvegy Klopfer Sándorné súlyos idegja következtében előállt lelki összeomlás lehetett s valószínűleg ő beszélt rá nővérét is, hogy közösen menjenek a halálba. Lakásukon több búcsúlevelet találtak. Az öngyilkosság előtt mérleget készítettek tartozásukról és vagyonukról.

Bejefeződött a teniszbajnokság

Hétfőn délután bejefeződtek az I. osztályú egyéni teniszbajnoki mérkőzések. Az utolsó napon a még hátralevő női egyes és férfi páros döntőt bonyolították le. A női egyesben Flórián BBTE 6:4, 4:6, 6:0 arányban győzött Justos BBTE ellen és így megszerezte a bajnoki címet. A férfi párosban Asbóth—dr. Mayer BBTE örösi küzdelem után 1:6, 5:7, 6:1, 8:6, 7:5 arányban győzött Szighely—Katona UTE ellen. A férfi páros bajnokságát így az Asbóth—dr. Mayer BBTE kettős szerezte meg. (MTL)

Csepelnek Kecskeméten

A kecskeméti gazdák a kormány felhívására arra törekednek, hogy a gabona minél előbb raktárakba kerülhessen. Felsőszentkirály pusztán már szombaton megkezdték a csepelést és hétfőn újabb négy csepelőgép állott munkába Kecskeméten.

Eljegyzés után ellopta a kelengyét

Szeged, július 13. Nemrégben Tolna Rózi szegedi fodrásznő feljelentést tett a szegedi kapitányságon, volt vőlegénye Péter Pál 21 éves adai fodrászszegéd ellen. A feljelentés szerint Péter Pál megkérte a kezét és az eljegyzés után rávette a leány szüleit, hogy utazzanak együtt Budapestre, megnézni az általa kibérelt lakást. Együttal ajánlkozott, hogy a kelengyét már most felszállítja Budapestre és elhelyezi az új lakásban.

A szülők beleegyeztek a leány utazásába és a kelengye kiadásába, mire a fiatal pár elindult a szegedi pályaudvarra.

Péter Pál az állomásról valami üzennel hazaküldte a leányt, ő maga pedig vonatra ült a kelengyével és ismeretlen helyre utazott.

A család feljelentésére azonban csak hamar kézrekerült és tettéért most állott vádlottként a szegedi törvényszék előtt. A bíróság család büntetésében találta vétkesnek Péter Pált és ezért kétévi fegyházbüntetéssel sújtotta. Lipai Jenő nevű társát pedig, aki résztvett a csalásban, egyévi börtönrre ítélte. — Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben és így az jogerős.

— ooxoo —

Halálos csónakkirándulás

Halálos szerencsétlenség történt a palicsi tavon. Egy fiatal szerelmes párral felborult a csónak, a leány a vízbe fullt, a fiatalembert még időben sikerült kimenteni a vízből.

A fiatalember elmondotta, hogy a leányt, akivel a csónakban ült, Szabó Erzsébetnek hívják. A vasútállomáson találkoztak, majd találhat beszéltek meg a Palicsin. A leány nagyon örült a csónakázásnak és pontosan megjelent a megbeszélt helyen. Csónakot béreltek és elindultak. A leány megkérte, hogy engedje evezni, ő azt hitte, hogy a lány ért az evezéshez és készséggel adta át helyét, közben azonban a csónak felbillent, s mindketten a vízbe estek. A leány nem tudott úszni, görcsösen kapaszkodott a csónak oldalába, de az ismét megbillent és elmerült.

— ooxoo —

Bécs, július 10. Július 26-án bonyolították le Bécsben az öt nemzet közötti kerékpáros versenyt. A résztvevő öt nemzet a következő: Németország, Magyarország, Svájc, Horvátország és Szlovákia. (MTL)

TÖKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

NIVEA

szebben és gyorsabban
barnít!

Berlini lap a magyar mezőgazdaság fejlesztéséről

Berlin, július 13. A Berliner Börsenzeitung jelentést közöl budapesti levelezőjétől „Magyarország fejlesztési mezőgazdaságát” címmel és megjegyzi, hogy a magyar képviselőház már elfogadta ezt a törvényjavaslatot. A lap tudósítója ezután részletet közöl báró Bánffy Dániel földmivelségi miniszter beszédéből és kiemeli azt a megállapítást, hogy Magyarországnak minden eszközzel törekedni kell a termelés fokozására.

Magyarország egymillió pengő értékű juhbőr behozatalát biztosította

Bern, július 13. Mint a svájci cipész és bőripari szaklap közli, a legutóbb folytatott tárgyalások során sikerült Magyarországnak egymillió pengő értékű juhbőr behozatalát biztosítani. — (MTI)

Szombathely a zsiradag felét étolajban kapja

Szombathely sem dúsul a zsirban. A hivatalos város köztől ugyan szerződést az egyik győri sertéshizlalóval kötött, de a győri hízlaló nem tudott eleget tenni kötelezettségének és így a város zavartalan zsírszolgáltatása bizony egy kicsit megakadt. Szombathely lakossága mindamellett nem marad zsiradéknélkül. A város közéleti hívtala most adta ki a rendelkezést, hogy a két nyári hónapban a közönség készüljön fel az étolaj használatára. A törvényesen megállapított zsirfejadag felét zsirban, felét pedig olajban szolgáltatják ki.

A készülő vihart nézte — agyonsújtotta a villám

Megrendítően tragikus halál érte Bodóhegyen Porédos István 37 éves közművesmestert. Porédos házának tornácáról nézte a közeledő vihart és a vészjelző feketé felhőket. Egyik hirtelen lecsapó villám a tornácra álló Porédosra sujtott. A közművesmester pillanatok alatt szénné égett.

Három ismeretlen Petőfi-versre bukkantak

Irodalomtörténeti szempontból nagyértékű leltre bukkantak a pápai református kollégiumban: megtalálták a kollégium híres önképzőkörének régi jegyzőkönyvét, mely 1840—42 közötti önképzőköri szereplésekről ad egykorú, hivatalos feljegyzéseket.

Az elsőként jegyzőkönyv egyik lapján az 1842 október 10-i önképzőköri ülés — akkor még Képzőtársaságnak nevezték az önképzőkört — szereplőiről olvashatunk meghatározó és figyelemreméltó sorokat. A jegyzőkönyv ugyanis beszámol Petróvics Sándornak első pápai önképzőköri szerepléséről, Petróvics-Petőfi Sándor három versét olvasta fel.

A »Tünődés«, a »Zsarnok«, az »Eskü« című versekről Domján Ferenc mondott előadást. Kritikáját a jegyzőkönyv szövegében közölte: »Az elsőben — írta — költői nyelv, lírai érzelmek találhatók, miért érdemkönyvre méltónak ítéltetett, a lírai egységet sértő kifejezés kiigazítása mellett. A »Zsarnok« című s egy könnyű gaz érzelmeit festő költeménynek, mint drámai magánbeszédnek dramatisztikusára utaltatott a szerző. Az »Eskü«-ben egy Bachus-tisztelet, hajlathatlan büszgű bajnokává esküszik magát boresapoknak, mely mű kivált kevédsége által figyelemreméltó. De mindemellett is csak az egyik részében előmő porriasság letisztítása mellett ítéltetett érdemkönyvre méltónak.«

A jegyzőkönyvet egyébként elhelyezték a pápai református kollégium könyvtárában, ahol Jókai Mór első kéziratát is őrzik. A három Petőfi-vers kéziratát egyébként nem találták meg.

Az Unger-társulat szeptemberben kezdő Debrecenben a színházi szezon

Nagyrészt befejezést nyert a társulat szervezése, kitűnő együttese lesz a Csokonai Színháznak

Beleznai Unger István, a Csokonai Színház direktora vasárnap Debrecenbe érkezett Sopronból, ahol társulata estéről-estére zsúfolt nézőtér előtt, nagy sikerrel játszik. A kitűnő direktor már jórészt befejezte társulata megszervezését, most pedig megbeszéléseket folytat a Csokonai Színház nézőterén végrehajtandó kisebb korszerűsítési munkákra nézve. Ezek sorába tartoznak a családi párhelyek helyén egy földszint diákállóhely létesítése és az erkélyülések számának felemelése. Új társulatról és terveiről Beleznai Unger István a következőket mondotta a »Debrecen« munkatársának:

— Rendkívüli nehézségek után most már eljutottam odáig, hogy jövővi társulatom, amellyel szeptember elején bevonulok a Csokonai Színházba, 80 százalékosan meg van szervezve. A közönség előtt szinte elképzelhetetlen az a küzdelem, amivel az idén a szervezkedés járt, hiszen egyrészt a színészhány, másrészt az ezzel kapcsolatos igen sokkal, nem kevesebb, mint 70—80 százalékkal megnövekedett fizetési igények majdnem lehetetlenné teszik az igazgató számára, hogy elképzelése szerint állítsa össze társulatát.

— Mégis, leküzdve az akadályokat, az áldozatkészség legvégső határáig mentem el, amikor — bátran merem ezt szerénytelenség nélkül állítani — a vidék legkiválóbb együttesét hoztam össze. Színházam harad költségvetésének kiadási oldala horribilis. Az összes kiadásaim havi 27.000 pengőre rúgnak. Ezt a nagy terhet csak abban a tudatban merem vállalni, hogy Debrecen közönsége multjához híven átértzi azt a helyzetet, amelyben most a vidéki színház sorsának újabb fordulója előtt van s az állandó debreceni színház működését szívügyének tekintve, amennyiben meg lesz vele elégedve, szívesen, önként is hathatósan támogatja.

— Annál inkább merem ezt remélni, mert társulatom névsora önmagáért beszél: olyan nevek vannak benne, amelyek most összehozni nem kis áldozatkészséget jelent. A fontosabb szerepek körök valamennyien a legelsőbbrendű módon vannak betöltve. Egrészt idet társulatom törzsgárdája, a kedvencek maradtak vissza, hozzájuk pedig a fővárosi és a többi vidéki színház legértékesebb erőt szerződöttem. Egy-két kisebb szerepkör még nincsen betöltve és a karszemélyzet létszáma sem teljes még, erre azonban hőségesen van idő a szezonnal megkezdésig. Társulati névsorom jelenleg a következőképpen mutat:

Igazgatóság: Igazgató, főrendező Beleznai Unger István, igazgatóhelyettes U. Kovács Terus, operettrendező Selmeczy Mihály, prózai rendező Zách János, karnagy Bakonyi Ödön, sugó Nagyajtay Györgyné.

Hölgyek vezető szerepkörön: Szondy Biri primadonna, Erdész Irén énekes primadonna, Kovács Terus, Nagy Csilla szubrettprimadonna, Moóry Lucy hősnő, vígjátéki primadonna, Almásy Judit szende, naiva, Süli Manji naiva, szubrett, Perényi Sári anya, komika, Gál Manci komika.

Urak vezető szerepkörön: B. Unger István, vitéz Molnár Iván táncos bonviván, Bakos István tenorbonviván, Kompóthy Gyula karakterbonviván, Zách János hős, Rajz János táncoskomikus, Selmeczy Mihály buffó, Kormos Ferenc buffó, Hortobágyi Arthur apa és jellem, Balogh Béla táncos, szólótáncos.

Tizenkét tagú női kar, 10 tagú férfikar, Pliwell Emil díszlettervező, Sándor Lajos díszletfestő, Zolnai Imre színpadmester nyolc segéddel, Zabó Lajos főszabó, Gáspár András kellekes két segéddel, Cser Károly bútoros, világosító.

— Most még csak annyit, hogy minden valószínűség szerint az idei évadot nem az egyik nyári állomásomon, hanem szeptember elején a Csokonai Színházban kezdem meg. Tegnap délelőtti tisztelő látogatást tettem a főispán és

polgármester uraknál, valamint a kultúránácsnok főjegyző úrnál s nekik referáltam eddigi eredményeiről és igen fontos megbeszéléseket folytattam egyrészt a Csokonai Színház nézőterének bizonyos korszerű átalakításáról, másrészt egy igen előnyös, újszerű bérletrendszer bevezetéséről, végül műsorom gerincét is ismerttettem előttük.

A tiszántúli kerületi gazdasági felügyelőség területi beosztása 8 megyére terjed ki, — székhelye Debrecen

A földmivelségi miniszter a kerületi gazdasági felügyelőségek területi beosztását és székhelyét azonnali hatállyal megállapította. A tiszántúli kerület székhelye Debrecen. Idetartozik Békés, Bereg, Bihar, Hajdú, Jásznagykun-Szolnok, Máramaros, Szabolcs, Szatmár és Ugocsa vármegyék.

Kállay miniszterelnök a magyar papság hivatásáról és jól végzett feladatairól

Kállay Miklós miniszterelnök vasárnap este Nagykállóban a katolikus egyházközség ünnepségén nyújtotta át Marnó Gyula apát és esperesplébánosnak, aki közel négy évtized óta Nagykállóban lelkészkedik, a Kormányzó Úr által adományozott Magyar Erdemrend közepkeresztjét. A miniszterelnök feleségével és két fiával jelent meg a katolikus egyházközség díszgyűlésén, amelyet Gergelyffy András képviselő, az egyházközség világi elnöke nyitott meg és meleg szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt.

Kállay Miklós az üdvözlésre nagyobb beszédet mondott és méltatta a lelkészkedő papság nagyértékű munkáját.

— A lelkészkedő papság — mondotta, — a nemzet értelmiségének egyik legősibb rétege. Az elmúlt több, mint kilenc és fél századon át ennek a nemzetnek lelkijét a feladatok végrehajtásában a lelkészkedő papság növelte naggyá. Nemzedékek hosszú sorának ifjúsága merített a lelképásztorok hitéből, erkölcsi szilárdságából becsületet, szellemi és erkölcsi javakat. Ők vállalták és teljesítették azt a nemes feladatot, hogy az új nemzedékek lelkében el-

ültessék a krisztusi erkölcs örök igazságait. Tudom és remélem, hogy ez a generáció tanítómesteréhez méltóan megállja a maga helyét.

— A lelkészkedő papság szellemi munkájának országnértsége van abban, hogy ez a nemzet az összeomlás és elcseszttség sűrű idejében is magasra emelt fővel az égbe emelte tekintetét, nem esett a reménytelenség letargikus állapotába, hanem szilárd hittel bizott az Úr Isten végtelen kegyelmében és az ország dicőségének fellamadásában. Mint magyarnak és mint hívőnek is, engedjétek meg nekem, hogy tisztelettel fejezzem ki nemzetem lelkészkedő papsága iránt. Mint hívő, tisztelettel fejezem ki az általuk birtokolt charisma előtt. Mint miniszterelnök, tisztelettel fejezem ki előttük az általuk végzett munka nagysága és nemessége előtt, tisztelettel fejezem ki áldozataik előtt. Mint magyar, tisztelettel fejezem ki magyarságuk előtt.

Beszéde végén a miniszterelnök meleg szeretettel beszélt a kitüntetett Marnó Gyuláról, akivel fiatalasága óta meleg barátság fűzi össze.

A Gazdasági Akadémiákat fokozatosan fejlesztik főiskolákká

Módosítások a bizottságban a mezőgazdasági javaslaton

A képviselőház együttes bizottsága hétfőn délelőlt tárgyalta részleteiben a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A bizottság a földmivelségi miniszter álláspontjával összhangban a javaslaton több módosítást tett. Ezek közül a legfontosabbak a következők: A mezőgazdasági szakoktatással kapcsolatosan a bizottság a gazdasági akadémiák főiskolává való átszervezésének a kérdésében a javaslat szövegét akként módosította, hogy a gazdasági akadémiákat fokozatosan kell átszervezni főiskolákká.

A mezőgazdaság fejlesztésére irányított részletesen felsorolt 14. §. eredeti szövegéből a szőlészet és borászat, a gyümölcsstermelés és zöldségtermesztés hányzott s ezért a bizottság gondoskodott ezek felvételéről.

A gazdákknak adott kedvezmények visszafizetéséről szóló 20. §-ban a bizottság új mondatot vett fel, amelynek értelmében részletfizetést lehet engedélyezni a kedvezmények és készpénzértékek, vagy kölcsönök visszafizetésére, ha az egy összegben történő visszafizetés a kedvezményben részesített személy anyagi romlását idézné elő.

A tagosításról szóló 26. §-ban a bizottság felvette azt a kiegészítést, hogy a tagosítási eljárást hivatalból rendelik el, akkor az eljárás megindítása előtt meghallgalandó a vármegyei (városi) mezőgazdasági bizottság. Ez azért mutatkozott szükségesnek, hogy az eljárás megindítása előtt a gazdátársadalom vármegyei hivatalos szerve állást foglalhasson és az eddigi kérdés a tájviszonyok közelebbi ismeretében véleményt nyilváníthasson.

A kényszertermelésről szóló 29. §-ban

ültessek a krisztusi erkölcs örök igazságait. Tudom és remélem, hogy ez a generáció tanítómesteréhez méltóan megállja a maga helyét.

— A lelkészkedő papság szellemi munkájának országnértsége van abban, hogy ez a nemzet az összeomlás és elcseszttség sűrű idejében is magasra emelt fővel az égbe emelte tekintetét, nem esett a reménytelenség letargikus állapotába, hanem szilárd hittel bizott az Úr Isten végtelen kegyelmében és az ország dicőségének fellamadásában. Mint magyarnak és mint hívőnek is, engedjétek meg nekem, hogy tisztelettel fejezzem ki nemzetem lelkészkedő papsága iránt. Mint hívő, tisztelettel fejezem ki az általuk birtokolt charisma előtt. Mint miniszterelnök, tisztelettel fejezem ki előttük az általuk végzett munka nagysága és nemessége előtt, tisztelettel fejezem ki áldozataik előtt. Mint magyar, tisztelettel fejezem ki magyarságuk előtt.

Beszéde végén a miniszterelnök meleg szeretettel beszélt a kitüntetett Marnó Gyuláról, akivel fiatalasága óta meleg barátság fűzi össze.

A Gazdasági Akadémiákat fokozatosan fejlesztik főiskolákká

Módosítások a bizottságban a mezőgazdasági javaslaton

A képviselőház együttes bizottsága hétfőn délelőlt tárgyalta részleteiben a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A bizottság a földmivelségi miniszter álláspontjával összhangban a javaslaton több módosítást tett. Ezek közül a legfontosabbak a következők: A mezőgazdasági szakoktatással kapcsolatosan a bizottság a gazdasági akadémiák főiskolává való átszervezésének a kérdésében a javaslat szövegét akként módosította, hogy a gazdasági akadémiákat fokozatosan kell átszervezni főiskolákká.

A mezőgazdaság fejlesztésére irányított részletesen felsorolt 14. §. eredeti szövegéből a szőlészet és borászat, a gyümölcsstermelés és zöldségtermesztés hányzott s ezért a bizottság gondoskodott ezek felvételéről.

A gazdákknak adott kedvezmények visszafizetéséről szóló 20. §-ban a bizottság új mondatot vett fel, amelynek értelmében részletfizetést lehet engedélyezni a kedvezmények és készpénzértékek, vagy kölcsönök visszafizetésére, ha az egy összegben történő visszafizetés a kedvezményben részesített személy anyagi romlását idézné elő.

A tagosításról szóló 26. §-ban a bizottság felvette azt a kiegészítést, hogy a tagosítási eljárást hivatalból rendelik el, akkor az eljárás megindítása előtt meghallgalandó a vármegyei (városi) mezőgazdasági bizottság. Ez azért mutatkozott szükségesnek, hogy az eljárás megindítása előtt a gazdátársadalom vármegyei hivatalos szerve állást foglalhasson és az eddigi kérdés a tájviszonyok közelebbi ismeretében véleményt nyilváníthasson.

A kényszertermelésről szóló 29. §-ban

Előadás az új motor tarifa bevezetéséről

Vitéz Szegedi Gyula, a Világítási Válatlak vezérigazgatója az Ipartestület dísztermében előadást tartott arról a villamos áraftarifá változtatásáról, melyet az iparügyi, illetve a belügyminiszter elrendelt.

Vitéz Szegedi Gyula négy évig tanulmányozta a kérdést, így jött rá a mostani eredményekre, melyek során nagyon sok probléma merült fel és fog még felmerülni a jövőben is. Bejelentette, hogy azok a motorfogyasztók, akiknél igen rossz a teljesítmény-tényező, 10—25 százalékos felárat fizetnek a számla összegén felül. Persze nem ez a cél, hanem hogy áram ne menjen feleslegesen veszendőbe.

Az előadásért Galamb Ferenc ipartestületi elnök mondott köszönetet.

Honvédeink így törték át a szovjet frontot

(M. kir. 1. honv. haditudósító század jelentése. Kizák László írója.)

Kelci haretér, június 29. Ejjél után 1 óra.

Némán ülünk a fedezékben. Odakint a telhoid delejes ragyogása ezüst párszönyvet terít az alvó vidékre. Dermedt esend van, mégis mintha a levegő telítve volna feszültséggel.

Történelmi percek ezek. A magyar honvédség most készül a nagy áttörésre, a hosszú téli hónapok alatt alapos felkészültséggel és gondossággal kiépített orosz védőállások ellen. Mindannyian érezzük a történelmi percek mondhatatlan izgalmát. Szemünk hól a holdvilágos éjszaka ólmos színű látástartát kutatja, hol az óra számlapját Még egy óra...

Pontosan két óra tizenöt perckor kezdődik a gondosan és alapos munkával megtervezett tüzérségi előkészítés, amely egyúttal az általános nagy támadás megindulását is jelenti. A fedezékben halkán felbűg a távbeszélő. A hadtestparancsnokot kísérő vezérőrnagy veszi fel a hallgatót és rövid idő múlva jelenti a hadtestparancsnoknak:

— Minden rendben!

Ólomlábban jár az idő. A hadtestparancsnok harcálláspontján vagyunk. Itt ül előtűnk. Keményvágású arcúle mérszen rajzolódk ki a homályból, arcát mintha bronzból öntötték volna. Nyugodt, semmit sem árul el abból a ropont feszültségből, amely körülvesz bennünket. A nagy támadás tervét, még mint a hadseregparancsnokság vezérkari főnöke közvetlen munkatársaival ő dolgozta ki s most a sors úgy akarta, hogy a részletkeg kimunkált nagy hadtervet ő maga hajthatja végre.

Egy óra ötven perc...

A dermedt esend hirtelen puskaropogás tépi fel... Az orosz állások felől hangzik.

Feszülten figyelünk.

A vezérőrnagy kimegy a fedezékből és a futóárókból figyeli a harcizajt. Mellettem tisztán hallom a parancsörtszt orájának halk ketyegését. Az elsőrt puskatűz rövidesen elnémul, odaát továbbra is csendes marad a vörös arcvonal — nem vettek észre semmit...

A nagy általános támadás ugyan csak a tüzérségi tűzzel együtt indul meg, de a bevezető csatározások már megkezdődtek. Odakint, az ellenséges védőállások előtt talán már harc fejlődött ki, de ilyenkor csak a rohamkések és a szurotyok játszhatakn szerepet. Záróáljaink márt ott feksznak támadáshoz esoporosulva valahol a „Senki földje” szélén, pohamjáróink és rohamutásaink pedig egészen a bolsi állások elé kuszhatlak, hogy eltávolítsák a drótkadályokat, kifűstöljék az előretolt fűszkeket, felszedjék az aknákat és megtisztítsák a belőrszre kijelölt rétet előterepét.

A hadtestparancsnok utasítása határozott volt: csendben kell megközelíteni az ellenséget és a bolsi őrszemeket, fűszkeket némán, kéztusában kell megsemmisíteni, lefegyverezni.

Két óra.

Kelten halvány csik szegélyezi már a láthatárt. Hajnalodik. Még néhány perc csupán... Most már mindannyian kint állunk a futóárókn, az ólós táveső körül... A vezérőrnagy megnézi karóráját.

Hála Istennek sikerült észrevétel nélkül megközelíteni a vörösöket. — mondja könnyű sóhajjal. Azután parancsörtsztjéhez fordul, valamit még mondani akar, amikor...

Megkezdődött!...

Mintha a pokol szabadult volna el... Megremeg lábaink alatt a föld, amint a közepes és nehéz útegek hozzákezdtek! A hajnal szürke pirkadásában bömbőlő ágyuk torkolatfűze festi vörörsre az ég alját. Süvitenek a gránátok, bögnek a lövegek, odaát égnektörő fűstgejzirek és tompa dörrejek jelzik a becsapódást. B. faluból most hirtelen piros lángnyelvek csapnak fel — kitűnően lónek tűzereink...

Harcinc percig tart a tüzérségi előkészítő tűz. Az első öt percben minden löveg a legnagyobb gyorsasággal lött, majd húsz perccel később megosztott célokra tüzelnek tüzeireink. Az utolsó öt perccel később újabb élénk megsemmisítő tűz következett. A feiórás tüzérségi tűz alatt gyalogságunk átküzdötte magát az ellenséges aknamezón és az első védőállásokon.

Kivilágosodott. Előtűnk a gerinevonalon már saját erőlnket látjuk csatárláncban előnyomulni... Itt-ott már felzökken a levegőbe egy-egy zöldrakéta — gyalogságunk már mélyen bentjár az ellenséges védőállások között és

előbbre kéri tüzérségünk tűzét.

Lázvörösen kel a nap. Eg. ragyog minden, bíborszínbe borul az ébredő természet.

Hirtelen erős motorbűgást hallunk. Nyugat felől zuhanóbombázók hűznak a front felé... Nagy tömegben keringenek az orosz állások felett, majd szédítő zuhanással rontanak a kiszemelt célokra, ledobják bombáikat és máris kecsesen ívelnek felfelé. Félrelmetesen szép látvány...

Rádió jelentik, hogy a 268-as magassági pont a mi kezünkben van! B. falut elfoglalták honvédeink. Az északi szárny kitűzött első célját elérte, a déli szárny-zászlóalj azonban heves ellenállásra talált... Erős géppuskatűz hangzik onnét, élesen kelepelnek a golyószórók is, a meglepett vörösök kétségbeesett tüzet árasztanak előnyomuló bakáinkra.

Most már útegeink is állást változtatnak. Az elfoglalt vörös állások mély-ségi övében már ott látjuk rohamútegeinket is.

— Az ellenség ellenállása megtört — hátrálnak! — jelenti a vezérkari őrnagy a hadtestparancsnoknak.

A magyar csapatok az egész arcvonalon áttörték a vörös védőállásokat.

A stukák még mindig a vörösök felett keringenek. Most balról egyenletes zűgás hallatszik. Páncélosok jönnek. A mi páncélvadászaink! Előtűnk húznak fel gyors bukdácsalással a dombra. A gerincen már a tartalékaink haladnak... Felderítő repülőek húznak el fejük felett. A páncélvadászok már elértek a gerincvonalat s most a vezérőrnagy is elhatározza, hogy előbbre megy, követi a csapatokat...

Alig hagytuk el a harcálláspontot, amikor hirtelen megszólal az orosz tüzérség. Vijjogó sívítás hangzik — a hírhedt „Sztalin-örögona” szól — egy még ismeretlen gyorsüzelő nehéz löveg. Ott csapnak le körülünkben gyors egymásutánban a gránátok!

Terepjárón megyünk kis darabig előre. Szemben már foglyok jönnek — rongyosak, piszkosak, elcsigázottak, tekintetükben páni félelem, szemükben még ott ül az átét borzalom, amit a magyar csapatok feltartóztatathatlan, meglepetésszerű előretörése idézett elő. Egészen meglepetésszerűen érte a vörösöket a támadás, otthagytak mindent, igen sok löveg, fegyver, lözser és más felszerelési tárgy a zsákmány már eddig is. Nekünk alig van veszteségünk.

Már áthaladtunk a „Senki földjén”, meghódított területen gördül terepjárónk. Minden lépésre vigyázni kell most, alákínázott területen járunk. — Utóbb már gyalog nyomulunk előre. — Közvetlenül az elővédkötelékek mögé kerűtünk. A hadtestparancsnok törzse-együtt a küzdők mögött, ellenséges tűzben.

Domboldalon haladunk lefelé. A vezérőrnagy személyesen hallgatja meg az egyes küzdőcsapatok parancsnokainak jelentését, néhány dicsérő szót kiált oda az előrehűzó honvédeknek, akiknek tekintetében megnyugvás, elszántság, komoly akarat látszik, hiszen itt van közöttük a hadtestparancsnok, részt kér ő is a küzdelemből.

Még csak félkilenc. Mintha már rengeteg idő elmúlt volna, szinte hihetetlen hogy még reggel van... A hadtestparancsnok térképen nézi a helyzetet, mikor hirtelen és váratlanul erős sívítás hangzik, mindannyian földhöz vágjuk magunkat és közvetlenül mellettünk lecsap egy orosz gránát! A vörösök pontosan belőtték ezt a területet, belátnak ide és mintha csak sejténék, hogy itt van a hadtestparancsnok a törzsével, másodpercenként zűdítják lövedékeiket ide a dűlőre.

Robbanás, robbanás után. Hol jobbra, hol balra csapódnak le a gránátok. Rohanunk előre, felhasználva a másodpercenként szűnetet, csak akkor lapulunk a földhöz, amikor felhangzik a fenyegető fűtűlés...

Talán öt-hatszáz métert futunk előre, amikor jobboldalt egy elhagyott orosz futóárkot, hevenyészett fedezéket találunk. Ide bujnik be. Arrébb egy orosz tiszt holtteste, elhagyott orosz páncéltörő ágyú. Még mindig fejtünk

felett sívít el a vörös gránát — szemtelenül jól céloznak. A hadtestparancsnok terepjáróját csaknem teltalálat éri erősen megrongálódott. Egyik szilánk éppen azt az ablaküveget títí át, amely mögött a hadtestparancsnok szokott ülni!

Mintegy másfél-két óráig tart kisebb szűnetekben az orosz ágyútűz. — Aztán tüzérségünk és előretörő gyalogságunk elhallgattatják. Még mindig az orosz fedezékben tartózkodunk, amikor valaki elküldi magát!

— Jobbról oroszok!

Valóban oldalvást, a magas fűben lapuló, csűszó orosz katonákat látunk. A vezérőrnagy hangja nyugodtan cseng: — Kérem a géppisztolyom!

Felénk mosolyog. Egyszerre végtelen bizalom és nyugodtság tölt el mindannyiunkat — a parancsnok egyénisége varázsa ilyen helyzetekben érvényesül. Fegyvereinket tüzkész állapotba hozzuk, négy géppisztoly van nálunk — de aztán kiderült, hogy csak foglyokat látunk, akik a saját tüzérségük lövései elől bujtak a földbe...

Az ellenség mindenhol hátrál. A magyar honvédség végrehajtotta első nagyobb áttörő-támadását s érezzük, hogy dicső fegyvertényvel írta be nevét újra a világtörténelembe...

Dr Ferenczy Károly lelkipásztor meghívását a presbiterek is szívesen fogadják

A Csapó utcai egyházzrés megüresedő lelkipásztori tisztségének betöltésére szombaton történt meg az első lépés, amikor az egyházzrés tanácsa már cleve állást foglalt Ferenczy Károly meghívása mellett. A fennálló rendelkezések szerint a kezdeményezést a presbitériumnak kell megtennie. Alkalmunk volt több presbiterrel beszélni, akik valamennyien azon a nézelen vannak, hogy ez a meghívás a legszerencsésebb megoldás és amint tudják a presbiterek kivétel nélkül szívesen látják dr. Ferenczy Károlyt a Csapó utcai egyházzrés lelkipásztori székében.

Egyébként a hívek közül is sokan annak a nézetüknek adtak már vasárnap kifejezést, hogy általános örömet kel-

DEBRECZEN 5. OLDAL 1942 VII. 14.

Ha jó a penge - jó a kedve!

ROTBART
BOROTVAPENGÉK

ROTBART
ROTBART

Vezérképviselő: C. Duisberg
Budapest VIII. Rókokzi ut. 19

telt a tanács állásfoglalása és ha már meg kell válniok szeretett régi lelkipásztoruktól, leghelyesebben és legméltoóbbnak tartják dr. Ferenczy Károly meghívását.

Mint D. dr. Révész Imre püspök kijelentette, még ezen a heten összehívja a presbitériumot értekezletre és ezen is kinyilvánítja azt a nézetüket, hogy Ferenczy Károlyt hívják meg. Annak idején hivatalosan is megteszi a presbitérium ezt a kezdeményező lépést, amit aztán majd követhet az egyházzrés tanács meghívást kimondó határozata.

Igy tehát a debreceni egyházzhoz méltó módon töltik be dr. Soós Béla egyetemi professzor örökét.

Tíz évvel ezelőtt talált nikotinnal megmérgezte magát egy életunt asszony a Bocskai-téren

Török Sándorné Bocskay-tér 5. sz. alatti lakos vasárnap este lakásán nikotinnal megmérgezte magát. Előzőleg szóváltása támadt egyik ismerősével, aki megsértette és ezt az érzékeny asszony annyira a szívére vette, hogy önkézevel akart véget vetni életének. — A házbeliek eszméletlen állapotban találtak rá, értesítették a mentőket, akik a belgyógyászati klinikára szállították. Ott nyomban injekciót és gyomormosást alkalmaztak, mire Török Sándorné jobban lett és a rendőrség kihallgatta öngyilkosságának okára és részleteire nézve.

Az életunt asszony elmondotta, hogy durván megbántották és ezért akart meghalni. Egyébként is már hosszú évek óta foglalkozik az öngyilkosság gondolatával. 1932-ben, amikor férjével, aki szállító munkás, még a Pac-erdőben laktak, talált egy tubust nikotin oldattal. Azt mindjárt azzal a gondallal vette magához, hogy azzal köve el öngyilkosságát. Tíz évig őrizte a mérget, melyet most használt fel. Török-né egyébként letett öngyilkossági szándékáról.

Teát és tejet pótol a hársfavirág, melyet Debreczenben nem használnak ki

A napokban kisebb cikkekben szóvá tettük, hogy a Debreczenben a város különböző részein virágzó hársfák illatos virágait nem szedik, holott az kitűnő gyógyteát nyújt.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban Csomor Gyula törvényhatósági bizottsági tag, aki kiváló botanikus és a gyógy-növénykérdés egyik alapos szakértője, a következőket mondotta munkatársainknak:

— Öszinte örömmel olvastam, hogy a „Debreczen” szóváltette ezt a kérdést. A legtöbb ember ugyanis nincsen tisztába azzal, hogy milyen kincset pazarolnak el, amikor a hársfákat elvirágoztatjuk, anélkül, hogy virágait leszednénk. Napjainkban különösen nagy jelentősége van a hársfavirág-teának, ez rendkívül fontos közellátási kérdéssé vált. A kellően szedett és szárított hársfavirág izre, zamatra vetekszik a legjobb orosz teával. Mézzel készítve egyszerű gyógytea, mely huzamos használatnál föltétlen érezteti jótékony hatását. A város különböző részein bősége-

sen található illatos hársfavirágok, leszedése tehát úgyszólván közügy, amit nem szabad elhanyagolni. Fontos a szedéskor, hogy az lehetőleg a virág kinyílása után hamar törtéjen, nehogy eső érje, mert ebben az esetben csökken a tea zamata és gyógyértéke. Nézetem szerint igen fontos a köz szempontjából is, hogy a lakosság hársfateához jusson, mert a hársfatea nemcsak a teát, hanem a tejet is pótolja napjainkban s így a felnőttek táplálkozásában igen lényeges szerephez jutott.

Lopással gyanúsították, szőgyenében sósavval öngyilkosságát követett el

Megirtuk, hogy Nyilván Lászlóné 28 éves asszony, Csokonai-utca 11. szám alatti lakos, a hatvanutcai temetőben sósavval megmérgezte magát. A mentők az eszméletlen állapotban talált nőt beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol azonban anélkül, hogy magához tért volna, másnap meghalt.

A rendőrség az öngyilkosság ügyében megindította a nyomozást és megállapította, hogy Nyilváné ellen a Szepességi-utca 3. számú ház több lakója feljelentést tett lopás miatt. — Azzal gyanúsították Nyilvánét, hogy több ruhaneműt ellopott és ezért követte el az öngyilkosságát.

— Nem változott a kenyéradag Olaszországban, Augusztus hónapra le változatlanul megmaradt a napi 150 grammos fejadag.

Talajvíz kiszívást olcsón

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

A közönség szava A közegészségügy nevében

Kérem fogadják az egész utcában lakók nevében leghálásabb köszönetünk kifejezését azért, hogy a „Debreczen” c. lapban közölt „Labirintus a Hadházi-utcában” címmel közleményre kiszállt egy műszaki küldöttség és végre megjelentek a sok zür-zavartól mentesítő új házzámok. Kedves jó uraim, ezért önöket hálás köszönet illeti, mert azt mi tudjuk, mit jelent egy utcában 15 drb. 26-as, 11 drb. parcella 31-es, 5-6 drb. 30-as, 11 drb. 41-es ház és füres hely vegyesen. Köszönet jár a „Debreczen” szerkesztőségének is, hogy szövegezte a dolgot. **Hadházi utcai lakos.**

Tisztelt szerkesztőség! Lapuk hasábjain sokat olvassuk a közönség, családvédelem és más szociális ügyekről, melyeket ha egybe vesszünk nem csak a köz, család és egyéb, hanem mondhatnók, hogy állam érdekében nyilvánulnak, mert fontos az egészséges, új generáció. De bizony közegészségügy érdekében sok mindenre kell figyelni. Itt felemlíték egy kézenfekvő közegészségellenes esetet. A Budai Ézsaiás utca 71. szám alatt Kiss István-féle sertés-hízalót tudvalevőleg már egyszer megszüntették és most újból be akarják telepíteni, valószínű, hogy hatósági engedély nélkül, mert nem hisszük, hogy erre a hatóság engedélyt adna, ami a közegészségre ártalmas. Éppen ezért, még mielőtt a megtörténne, azon tiszteletteljes kérelmet fordulunk a szerkesztőséghez, hogy szíveskedjék ezen ügyet az illetékes hatóságnak tudomására hozni. **Több olvasó.**

Műborjú

Városunknak egyik jömenetelű vendéglőjében egy úgynevezett „háborús asztaltársaság” alakult. Az asztaltársaság alapszabályszerű célkitűzése a következő: a tagoknak megfigyelése, elgondolása szerint, annak alapos megítélésére alapján: a közellátás megjavítása.

En is tagja lettem ennek a mindenestre szép reményekre jogosító intézménynek. Belépésemkor az elnök figyelmeztetett arra, hogy én füres óráimban irodalommal foglalkozom, tehát székfoglaló beszédet kell tartanom. — A székfoglaló beszédet megtartottam a lenti cím alatt, az alább következőkben.

— Nem régen hírt adtak az újságok arról, hogy feltalálták a műborjú készítését. A műborjút laboratóriumban témián úton hozták létre; él is, a jelzett időben öt hetes volt.

— No most mi következik ebből? — Ha megél továbbra is és felnevelik ezt a monstrumot, a fakalmány véglegesítésre lesz. Akkor trösztök, részvénytársaságok alakulnak, súlyos fontokkal, dollárokkal és gyárilag állítják elő a borjút és meg lesz a borjúdömping. — Azonban nemcsak borjútakat fognak készíteni, mert ugyebár ha ez sikerült, miért ne sikerülne: ló, birka, kecske, sertés és más táplálkozásra alkalmas nasznos állatok előállítására? Ha ez bekövetkezik, nem lesz szükség legelőre, fel lehet szántani a Hortobágyot, de nem lesz szükség: gulyásokra, csikósokra sem, hiszen a gyár készen szállítja az állatokat, nem kell azokat mint addig kellett, tenyészteni, oda lesz a pásztori idill, a romantika.

El fogadjuk ezeket ténynek? Hiszen már régen kísérleteznek élő állatoknak vegyi úton előállításával. Ha igaz is, drága peccsnye lehet az! Gondoljunk csak a rádiumra. Ötven egynéhány esztendővel ezelőtt fedezte fel a Curie-házaspár, de az előállítás még ma is olyan költséges, hogy még most is kevés mennyiség van elterjedve abból. — Pedig a rádium nem szerves anyag, mint az élő hús.

Ez volt a székfoglaló beszédem anyaga nagyjából elmondva. Az asztaltársaság tagjai mely megilletődéssel hallgatták előadásomat, lelátszott képük-ről a borjúpörköltre való rágondolás gyönyörűsége. A beszéd elhangzása után élénk eszmecsere fejlődött ki köztünk, melynek végső konzekvenciáját az elnök összefoglalva, azzal hirdette ki: az előadottakat az asztaltársaság megfontolás tárgyává teszi, tekintettel a húsfelállítás nehézségeire. Költség nem számít. **K. Gy.**

Fürdődressz újdonságok Lord úridivatnál

Szeged egyeteme visszakapja a jogi kart és új központi épületet építenek

A távozó kultuszminiszter utolsó ténylegesével értesítette a szegedi egyetem tanácsát, hogy 1943 szeptemberében visszaállítják a szegedi egyetem jogi karát s az egyetem ettől kezdve ismét négy fakultással működhet. Bejelenti a kultuszminiszter leirata, hogy a központi egyetem új épületének megépítésére meglette az előkészületeket, máris 100.000 pengőt állított be az előzetes tervek elkészítésére. A leirat felhívja a városi hatóságokat, hogy a központi egyetem új épületének elhelyezésére alkalmas területet jelöljön ki. Az új köz-

ponti épület a Dóm-téri épületekkel összhangban fog állni. Az építkezés hétmillió pengőbe fog kerülni.

A szegedi egyetem fejlődési folyamatának egyébként új állomása: augusztusban megkezdik a szegedi elmeklinika építését.

A szegedi »Horthy Miklós« egyetem teljességének visszanyerése reményelt ad arra, hogy a debreceni egyetem csönksága is megszűnik és a természettudományi tanszkeken jelenleg hiányosan folyó oktatás a régi tanszkek visszaállításával ismét teljes lesz.

A hajdúmezei közigazgatási bizottsági ülésen a napszámberék felemelését kérték

Az ONCSA 25.000 pengője gyermeknyatartására

Hétfőn délelőtti Szilassy László főispán elnökele aait tartották meg Hajdú vármegye közigazgatási bizottsági ülését. A bizottság egyhangúlag kimondta, hogy táviratilag üdvözlök Lossonczy István közellátási minisztert.

Tudomásul vették az alispáni jelentést, melyben beszámoltak a megye közellátási ügyeiről, a tüzfiaellátásról. Jeleltette az alispán, hogy a megyében nagyobb arányú gyermeknyatartási akció indult és az ONCSA 25.000 pengővel segíti a nyaratartást.

Az államépítészeti hivatal vezetője beszámolt a megye területén folyamatban lévő útiépítésekéről. Ezzel kapcsolatban Demjén Ferenc bizottsági tag szóval tette, hogy Hajdúszoboszlón az állomástól a városba vezető út igen rossz állapotban van. Az alispán kijelentette, hogy még ebben az évben megcsinálják az utat. Az építő anyagokat már hord-

ják és cementbe rakott kockakövel burkorkják.

Dr. Uzonyi György azt kérte, hogy módosítsák a megye területén a napszámberékre vonatkozó megállapodást, mert alacsonyabban szabták meg a napszámberét és annyi pénzért nemigen lehet kapni napszámberéket. Július 29-ig 3.60-ban, azután 4 pengőben és augusztus 30-ig 3.40 pengőben jelölték meg a napszámberét. A gazdasági felügyelő közölte dr. Uzonyi Györggyel, hogy a bér-megállapító bizottság már befejezte munkáját és ez évben már nem állapíthat meg béreket. A hivatal javasolta a napszámberék emelését, de nem történt intézkedés, hogy a miniszteri rendelet módosítsanak. A közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy a minisztert keresik meg feliratban a napszámberék emelését kérve.

A kollégiumi internátus-ügy hullámai

A tiszántúli református egyházkerület tanácsulése néhány héttel ezelőtt foglalkozott a debreceni kir. tankerületi főigazgatóságnak azzal az átiratával, melyben a debreceni Kollégium internátusának korszerűsítését sürgeti. Kijelentették, hogy amennyiben a korszerűsítésnek legszükségesebb teendőit az új tanév kezdetéig nem hajtanák végre, az internátust a következő iskolai évben nem engedik megnyitni.

Az egyházkerületi tanácsulésen elhangzottak széleskörű hullámokat vertek és foglalkozott az ügygel a református értelemiség egyik lapja a „Magyar Ut” is. Érdekes cikkében többek között a következőket írja:

„Maga a Tiszántúli Egyházkerület Tanácsulése volt az, amelyik keresztényi alázattal elismerte, hogy az internátus valóban nem korszerű. De tiltakozott az ellen, hogy ezért a diákoktól bezárással fenyegetessék. Az internátus nem korszerű, mert szegény maga a Kollégium is, szegény pedig azért, mert négyes száz éve csak szegényeket nevel, alumnus diákokat, akiket ő tart. Méltányosságot és időt kért az egyházkerület. A debreceni Kollégium internátusát nem kell félteni — írja tovább a „Magyar Ut” — emögött az internátus mögött hatalmas erők állnak: kétféle magyar református az ország legmagyarabb részén és a nagy

tanítványok örök szellemi védelme. De van a dolognak olyan oldala — írja a református fiatalok lapja — mely nemcsak a Kollégiumra, hanem az egész magyar tehetségkutatóra tartozik. Azt akarjuk, hogy a felnevelt tehetséges gyermekek visszamenjenek a faluhoz, ne hagyják azt cserben a múlt korukban sem. Felneveljük a gyermeket olyan környezetben, amely minden megnyilvánulásában más, mint ahonnan jött és ahova mennie kell. A spártai módon egyszerű, de mégis a célt mindig szolgáló Kollégiumból nemcsak tudósok és egyetemi tanárok nőnek, hanem éppen jórésben falusi papok és tanítók. Nem gondolt arra senki, hogy nagyráji környezetből, világvárosi színhöz néhez bemenül a földes házba? Nem azt akarjuk, hogy földes szobákban, gyertya mellett tanuljon a diák. Nem a földes szobát és gyertyafényét, szegénységét akarjuk meghonosítani a lélek titokzatos rekeszeiben, nem az ellen tiltakozunk, hogy ne legyen jó sora és jómódja a diáknak. Csak arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a spártai nevelés és az a tény, hogy nincsen meg annak a diáknak mindene, közelebb fogja mindig tartani a szenvedőkhöz és a szellemi igényességhez, mert akinek nincsenek anyagi igényei, mert nem lehetnek, annak figyelme a szellem felé fordul. Ne csináljunk tehetséges pa-

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet

mint a „Futura” — „Hombár” főbizományosa értesíti a gazdaközönséget, hogy július hónap szállításra kerülő búza rozs és kétszeres, valamint árpa után a vonatkozó rendelet szerint megállapított mennyiségű korpát biztosítani tudja. Egyébként Szövetkezetünk foglalkozik a terményüzlet minden ágával.

Telefon: 28-66. Iroda: Ferenc J.-út 16. Alföldi palota.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

rasztfiainkból elkényeztetett diákokat, akik majd annakidején többre becsülik a fayanszot és az üvegezett folyosót, mint a falut. Lássák csak saját életükben, hogy az élet úrnak sem fenékiq tejfőll. Menjenek haza fokozott kultúrális igényrel és a civilizációs igényességet bizuk a szellem ébresztő erejére”

Színház, film, szórakozás

Ma, kedden este tartja premierjét Danieli

Danieli mester legutóbbi győri szereplésével kapcsolatban többek között a következőket írja a Győri Nemzeti Hírlap: »Büvész. Jó büvész. Igen ügyes büvész. És még valamivel több. Kellemes, közvetlen, vidám ember. A reklámszövegei jók. Színpaça színes, hangulatos, Kézgyűgyessége kápráztató. Akkor igazán nagy, amikor féltetve minden szerszámot és trükköt — boszorkányos kezeire épít.« Danieli kedd, szerda, csütörtöki előadásai iránt kivételesen nagy az érdeklődés. Így ajánlatos jegyekről előre gondoskodni. Jegyelvétel az Arany Bika halljában délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Az előadásokat zenekar kíséri.

A júliusban Budapestre érkező vidékiek

számára pompás programról gondoskodott Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala. 10-én kezdődnek a margitszigeti Szabad-Színpadon Strauss János műveiből összeállított „Éceci keringő” sorozatos előadásai. Eredeti operetteket játszik az Erzsébetvárosi Színház és a Márkus Parkszínház is. — A zenekedvelő közönség minden nap a város több terén is gyönyörködhet a kitűnő katonazenekarok ténzeiben. — A sport hívei is bő programot kapnak: megkezdődtek az atlétikai versenyek, atlétikai és országos bajnokságok. — 18-án és 19-én kerül sora az Országos Evező Bajnokság. A kerékpár-sport drukkerei 12-én Budapest—Écecs válogatottja küzdelmének izgalmaiban osztozhatnak. Az úszók és vízpolózók 12. és 13-án számolnak be fejlődésükről a MÁV klubverseny keretében. Tárt karokkal várja a vidéki publikumot Pest sok világhírű gyógyfürdője, strandfürdője, múzeuma és egyéb nyári szórakozó helye. A vendéglősök is kitesznek magukért és még a nehéz beszerzési viszonyok között is gondoskodni tudnak a híres magyar konyha hajdani tradícióinak feuttartásáról. Bámilyen szóbeli, vagy írásbeli felvilágosítással és ismertetéssel díjmentesen és szívesen szolgál Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (V., Deák Ferenc u. 2. tel 181-349).

Hirdetmény

(Alkalmazotti kereseti adóról)
Felhívja a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy alkalmazásukban álló minden olyan személy, akiknek havi keresete (fizetés) 80 pengőt túllaladja, vagy heti fizetés (vagy napszám, darabszám, órabér, akkord, munkabér stb.), esetén a heti, de nem átlagban számlított keresete 20 pengőnél több — kötelesek minden hó 25-ikéig a városi adóhivatal 23. sz. szobájában kétpéldányú illetményjegyzéken bejelenteni s ugyan akkor az alkalmazottak keresete után járó adókat a városi adópénztárba befizetni. Illetményjegyzékek könyvkereskedésekben vásárolhatók s a kereskedőtől a legújabb mintáját kell kérni, bár a régebbieket is elfogadják a hivatal még egyideig. A befizetést (keresetet) nem szabad átlagban számítani, hanem minden olyan alkalmazottat be kell venni az illetményjegyzékbe, aki egy meghatározott naptári héten felül keresett a 20 pengőn. Az illetményjegyzék beszerzési kötelezettség alul felmentést nyerne az azok a munkaadók, akik az adó megállapítását átalányban kérik. Az erre vonatkozó legfőbb tudnivalókat külön hirdetményben ismerteti a városi adóhivatal a napilapokban. A mulasztó munkaadókat a városi adóhivatal nagyszegű pénzbírságban marasztalja el s közgegelvel a munkaadókat általában ellenőrizteti.

Város Adóhivatal

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8 70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 11-én reggel 8-tól, 18-án reggel 8-ig: „Nap“ Piac u. 1., telefon: 27-73. — „Aranyegyszervu“ Kossuth u. 8. sz. telefon: 24-96. — „II. Rákóczy“ Miklós u. 55., telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64., telefon 25-58.

Esküvő

Mirtuszos menyasszony, szép délceg barna lány, Fehér fátyol alatt remegő, halvány. Áll a párja mellett, mint Isten angyala, Veie sugárzik fel az öröm hajnalá. Elhangzik az ige. Tűz a magos égből, Rózsaszín derű lesz hamvas fehérségből — Angyal áll mellettem! — Boldogító tudat, Szárnyalva végzik majd lelkes munkájukat. Elhangzik az eskü. Szeretem. Szeretnem Holtomig... holtáig gondját hűn viselem. Elhangzik az ima. Szentelje meg Isten, Mit szívük megkötött: legyen szent ott is fenn. Elhangzik az áldás. Kettőből légy egy pár! Legyen a két lélek mindörökké egy már! Fehér mirtusz helyén nyilnak égő rózsák, Szép életre jön szép örökkévalóság. Hegyaljai Kiss Géza.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Káptány Lászlót a hajdúböszörményi, Horváth Istvánt a kéújszállási és Radics Lászlót a komádi mezőgazdasági népiskolához helyettes gazdasági szaktanfőökké kinevezte.

Előkelő esküvő. Zivuska Alfonz okl. építészmérnök, miniszteri segéd. titkár, néhai dr. Zivuska Jenő egyetemi magántanár és Klamarik Maja fia mag. vezeti oltárhoz a budapesti udvari várkapornában Dömötör Zsófiát, vitéz dr. Dömötör Kálmán kabinetfőrodai tanácsos és felesége, Bakó Margit leányát. Zivuska Alfonz itt nőtt fel Debrecenben, kedvelt tagja volt a debreceni úri-társaságnak. Esküvőjéhez sok debreceni ismerősének jókívánsága fűződik.

Hírek az Árpád-teri egyházközségből. Vasárnap az Árpád-teri négyelet jól sikerült foglalkoztatást rendezett. Dr. Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor bibliaolvasása után üdvözölte a megjelenteket. Szénássy János női és felolvasása arattak letetsést, Papp Margó felolvasásának is sikere volt. A tréfas színpadi játék is kellemes perceket szerzett a gyülekezetnek. A nőegylet a jövő hónapban ismét szándékosan hasonló műsoros összejövetelt rendezni. — A csütörtök esti istentiszteletet idejelt az egyházközségi vezetőség csütörtökötől kezdve átlagos 7 órára. Erre azért van szükség, mert a lelkipásztor egyedül végzi az összes köznapai szolgálatokat és a 6 órai temetés ütköznek a 6 órai istentisztelettel.

Hajdú vármegyében az elmúlt hónapban 74 házasságot kötöttek, a születések száma 335 volt, a halálozások száma 187, a természetes szaporodás 154. Az egy éven aluli elhaltak száma 45. Gümőkór halálozás 25. A megyében nagyobb számban jelentkezett az elmúlt hónapban a vörheny és kanyaró. Maláriás megbetegedés volt 63, az előző hónap 42 és a múlt évi ugyanezen hónap 17 megbetegedéssel szemben.

A szegényebb néposztály részéről a diékkaptár által gyűjtött lábbeliekből. A használt lábbeliek 20—32 százaléka javítható, a többit pedig szétbontják, egyrészt javítási munkálatokra használják fel, másrészt a hulladékból örlés útján műsejthőanyagot készítenek.

Új helyiségünk Vig mozi oldal

József kir. herceg u. 11. Csillag Testvérek

Felborult a viharban a szekér, meghalt a gazda

Nagy viharba került Kállay Lajos 65 éves hajdúböszörményi gazda. A határ-ból igyekezett a városba és útközben kapta el a nagy vihar, mely *palódság felhőszakadást sodort magával.* A lovak a viharban megugrottak és felborították a szekeret. Kállay Lajos olyan szerencsétlenül esett az árokba, hogy koponyaalapi törést szenvedett és meghalt. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Halálos szerencsétlenséget okozó orkán pusztított vasárnap Szabolcs megyében

Szombaton este és vasárnap hajnalban irtózatos erejű orkán vonult át Szabolcs vármegyén, amely fákat csavart ki és percek alatt vízzönt árasztotta a földre. A Bacsali-tanyán egy 30 méteres bikaistálló az óriási víztömeg alámentett úgy, hogy a nagy épület kártyavárként omlott össze, maga alá temelve 12 embert, akik a vihar elől menekültek fedél alá. Horváth 17 éves cipésztanulót a leomló fal tömeg valóságos összelapította úgy, hogy nyom-ban meghalt. Három férfit összeroncsolt testtel, súlyos állapotban szállítottak a nyíregyházi kórházba. A többi nyolc ember kisebb-nagyobb sérülést szenvedett. A Bacsali-tanya a szabolcsi Piri község határában van.

— Hitler sajtókezű levélben üdvözölte a 70 éves Hachát, akét a cseh-morva protektorátus lakossága vasárnap ünnepelt hetvenedik születésnapján.

— A Dóczy leánynevelő intézet igazgatótanácsa pályázatot hirdetett a leányliceumnál és tanítónőképző intézetnél lemondás folyfolyán megüresedett vallástanári állásra.

— Az alkalmazottaknak nem jár bérpótlék a külön teljesített munka díjazása után. Érdekes és nagyon fontos értesítés érkezett a Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamarához. Az iparügyi miniszter 31.347—1942. szám alatt arról értesítette a kamarát, hogy az a díjazás, amit az alkalmazottak rendes szolgálatukon felül teljesített különleges munkájukért — például ügyeletes szolgálatért, éjszakai munkájukért, stb. — tehát a rendes fizetésükön felül kapnak, a túlmunka, illetőleg túlóradíjhoz hasonló természetű juttalásnak tekintendő. Ez tehát azt jelenti, hogy a 3000—1938. Ip. M. számú rendelet szempontjából rendszeres pótlékknak nem minősül az ilyen külön juttalás és így a 9070—1941. M. E. számú rendelet 6. §-ában foglaltak szerint nem pótlékolandó, illetőleg ilyen járandóság után bérpótlék nem jár.

— Illetékes helyről értesítik a nagy-közönséget, hogy a kettővel kezdődő tábori posztaszámú csomagok és áru-minta küldemények szállítása a további intézkedésig szünetel. A csomagszállítások újból való megindítására a nagy-közönség rádió és sajtó útján nyer tájékoztatást.

— Minden ruháját és értékét ellop-ták a Népfürdőben Szikszay Zoltán 18 éves kereskedő, Ispottáyi-utca 9. szám alatti lakosnak. Szikszay nadrágját, kabátját, ingét, alsónadrágját egy nadrágszíjra fűzte és fűrdőni ment a medencébe. Mire visszatért, valamennyi ruhanemű eltűnt a nadrágja zsebében lévő órával és pénztárcával együtt. — A rendőrség a lopás ügyében megindította a nyomozást.

— Keresztüljárt a 16 Wágner Ádám Kishegyesi-út 39. szám alatti lakoson. Wágner a lovat be akarta fogni szekérbe. Az állat valamitől megvadt, elrugta magától, majd a szekérral együtt átgázolt rajta. — Wágner Ádámot a mentők borsatórissal szállították a sebészeti klinikára.

— Felakasztotta magát 60 éves korában Földi Sándor józsaí földműves és mire észrevették, meghalt. Az öngyilkosság oka életfáradtság. Temetési engedélyt adott az ügyészség.

— Pozsonyban ünnepélyesen fogadták a magyar-szlovák légi járat első gépeit, mely vasárnap délelőtt 11 órakor érkezett meg a pozsonyi repülőtérre. A gép a pozsonyi születési vitéz Kiss Józsefről, az egyik leghíresebb világháborús repülőőről nyert elnevezést. A gép fogadására megjelent Sztano Gyula szlovák kereskedelmi és közlekedési miniszter.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1942. VII. 14.

Az előkelő közönség szórakozóhelye Simi bácsi Simonyi-úti vendéglője

Debrecen előkelő közönsége körében jó nevet vívott ki magának Simi bácsi nyári vendéglője. Estéről estére zsúfolásig megtölti a Simonyi út és Veszprémi utca sarkán levő úri villa helyiségeit a debreceni szórakozni vágyó közönség. Simi bácsi, aki a Leveles csárdában közszeretnek örvendett, most új vendéglőjében törzközönsége mellé új és igen előkelő közönséget szervezett.

A tegnapi sajtóbeszámoló magunk is — hivatalból — megismerkedtünk Simi bácsi otthonos és hangulatos »Sörszalon-torium-ával, amint azt egy tábla bűszkén hirdeti. Kiváló hangulatban élvez-tük a hársak alatt a jó levegőben a társasélet örömeit s mindazt, amit Simi bácsi nyújtott, elsősorban kóstolót és izletes italt, majd pedig a belső helyiségeket látogattunk meg. A sajtóbeszámoló közönsége egyhangulag további nagy sikert jósolt a kifizető Simi bácsinak, aki nagyarányú fejlesztési terveket is el-árult a sajtó munkásainak. Téli kert lesz a mostani terraszról, a kerthelyiség pedig előrehúzódik, szökőkút, táncparkett már távolabbi tervek...

Simi bácsi elégedett az eddigi üzletmenettel, amely azt hisszük, ezután is csak emelkedni fog, hiszen a pompás, izletes kóstol, finom itóka, kifizető cigány-muzsika és az a remek, erdei, hársillatos levegő egyre többebet eszalgot eszlén-kint Simi bácsi vendéglőjébe a Simonyi útra...

Mához egy hónapra nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár

Pontosan mához egy hónapra, augusztus 14-én nyílik meg ezáltal kivételesen Szent István-téren rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásár.

Szombaton és vasárnapon indítják el a Vásár irodaházából a nagy csomag-tömeget: megindult a vásárigazolási nyelk szétküldése. A Vásár vidéki képviselerei már az első hírek vétele után megindították országszerte a vásárigazolványok elővetelben való árusítását, amire azért volt szükség, mert ezévbén a MÁV vásári személyforgalmának tehermentesítésére csak korlátozott szám-ban bocsátottak ki 50 százalékos menedjkezdvezményre és a Vásár díjtalan meglátogatására jogosító vásárigazolványt.

A vásárigazolványok árusítása tehát megindult, de csak azok tudják besze-rezni, akik legkésőbb július 31-ig meg-vásárolják az igazolványt a Vásár vala-mely vidéki képviselőitől.

— Az ajtószarokra akasztotta fel magát özvegy Kovács Kálmánné 82 éves sárrévdvari asszony és mire észrevet-ték, meghalt. Egyik rokona akarta meglátogatni és az vette észre az ajtó-sarokra hurkolt zsinagén csingló holt-testet. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— Embernagyságú haresát fogták a Tiszán a halászsók. A hal több mászót nyomott. Egyébként is kedvező a tiszai halászat eredménye az idén.

— Hosszú háborút jósol az USA kőa-ellátási diktátora Delroiban tartott beszédében. Kijelentette, hogy fatális hiba volna azt hinni, hogy a háború hamarosan véget ér. Ellenkezőleg igen hosszú és kemény háborúra van kilátás.

— Megszüntették Brazília teljes gép-kocsiforgalmát. Vargas államelnök in-tézkedése szerint július 15-ike után csak magasrangú állami hivatalnokok használhatják gépkocsijukat. Az intéz-kedés nyilván az amerikai tartályhajó-vesztésekre vezethető vissza.

Egyenruhára
anyag érkezett. Siessen rendelé-sét leadni míg a készlet tart.
Tegdesnél Kálmán-tér 19.

Hajdú megyében jól fejlődtek a gabonák és a kapás növények
A legelőknön javult a jószágállomány

A vármegyei gazdasági felügyelő nétfőn délelőtt ismertette a megye területéről a megyei közigazgatási bizottság előtt a vetések állását az elmúlt hónapról. Jelentését már megkezdett aratás is igazolta. A jelentés a következő.

Elmúlt hónap időjárása mérsékeltlen meleg és csapadékból szegény volt. — A korábbi nagyobb esőzésekből azonban a talaj még mindig elegendő nedvességet tartalmazott, úgy, hogy a gazdasági növények az átlagon aluli csapadék miatt múlt hónapban nem szenvedtek. Gazdasági szempontból az időjárás kedvezőnek volt mondható és a termények általában jól fejlődtek, amire a késői kitavaszkodás és korábbi kedvezőtlen időjárás miatt különösen nagy szükség is volt. Jégverés nem fordult elő.

A repeét 20-a utáni napokban learattak és folytatódagasan el is csépelették. A repe közepesen jobb termést adott. Az őszi és tavaszi kalászosok sokat javultak. A kalász- és szemképződés jónak mondható, úgy, hogy dacára a sok ritka vetésnek, az ősziakból közepes,

míg a tavaszi kalászosokból közepesen jobb termés várható. Figyelembe véendő azonban, hogy az őszi kalászosok vetésterülete a szokottnál jelentősen kisebb, mivel a kedvezőtlen őszi miatt az őszi vetések nem voltak elvégezhetőek. Az őszi árpa és rozs aratása június hó 26-án megkezdődött és így a késői kitavaszkodással szemben az aratás megkezdésénél mindössze egyheti késés mutatkozik.

A kapások ugyancsak jól fejlődtek, bár a hónap végén már esőt kívántak. A tengerik azonban legtöbb helyen egyenletlenek, mivel a hiányos kezelés miatt sokat kellett pótolni és még így is kevés kivétellel hiányosak.

A legelőn lévő jószágállomány kondíciója sokat javult. A legelők gyepozete azonban a hónap végén már súllyal kezdett.

Tisztelettel jelentem, hogy Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város Állattenyésztő Egyesületének taglétszáma utóbb 28 taggal, míg az ellenőrzött tehének száma 62 darabbal gyarapodott. Így az egyesület jelenlegi taglétszáma 871 tag, 1391 darab tehénnel.

Javul Hajdú vármegye állategészségügye

Több városban és községben megszűntek a ragadós állatbetegségek

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsági ülését dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos jelentést adott a megye állategészségügyéről a következőkben:

Az állategészségügy állapota Hajdú vármegyében június hónapban javulást mutatott.

A hivatalból kimutatólagos ragadós állatbetegségek közül fellepett a sertéspestis Balmazújváros, Egyek és Földes községekben, a sertésorbánc Hajdúszovát és Kaba községekben, végül a szarvasmarhák nyíl gümőkórja Hajdúhadház és Tiszacséce községekben. — Megszűnt a lépfene Balmazújváros és Tiszacséce községekben, továbbá Hajdúszoboszló megyei városban, a sercegő úszók Hajdúszoboszló m. városban, a

juhhimlő Hajdúdorog községben, a rühösség, végül a szarvasmarhák nyíl gümőkórja Hajdúhadház községben.

Az állatforgalom június hónapban a következő volt: Vasúton szállítottatott el 89 darab ló, 578 darab két éven felüli szarvasmarha, 30 darab két éven aluli szarvasmarha és 21 darab borjú, 50 darab juh és 467 darab bárány, 400 darab hizott sertés, 73 darab sovány sertés és 7 darab malac. Gépkocsin 5 darab hizott sertés került elszállításra. — Ezek szerint az állatforgalom a múlt havi forgalomhoz viszonyítva a lovakban, szarvasmarhákban, bárányokban és a sovány sertésekben is emelkedett, a borjúk forgalma csökkent, sülőkben forgalom nem volt.

Az 1942. évi cséplés zavartalanosságának biztosítása

A m. kir. iparügyi miniszter 45.100 —1942. Ip. M. számú rendeletével a rendkívüli viszonyokra tekintettel, kivételesen megengedte, hogy mindazok, akik közszégi bizonyítvánnyal három hónapos cséplési gyakorlatot igazolnak, az 1942. évben bércezpéltést igazolvány nélkül is végezhesseken. Polgármester.

A be nem érett zab takarmányra való felhasználása tilos

A 4220—1942. M. E. számú rendelet szerint be nem érett (zöld) zabot lekasználni, levágni vagy bármely módon a földtől elválasztani és sem levágott állapotban, sem legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad. A tilalom nem terjed ki az olyan zabra, melyet más növényvel együtt szalastermény céljára termesztettek. Az előbb említett tilalom alól a m. kir. gazdasági felügyelőség elemi kár esetében, vagy akkor, ha a vetésnek szemtermelésre való meghagyása nem gazdaságos, felmentést adhat. A rendelet megszegése kihágást képez és hat hónapiig terjedhető elzárással büntetendő. Polgármester.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártelenen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint 1942 július 2-től 9-ig az élő- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon továbbra is a legmagasabb hivatalos árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán az úrburgonya nagykereskedelmi ára f. hó 3-tól újból csökkent: a nagy 10.50, az apró 5.25 P-vel. Így az árak a következők: nagy 51.10, apró 28 P q-kint. — A többi árucikk közül a kelkáposzta 5, a vöröshagyma 6, a fejeskáposzta 8, a karfiol 10, a sárgarépa 20, a petrezselyem és zöldborsó 30, fokhagyma ára pedig 70 fillérrel emelkedett, viszont az apró hegyes zöldborsó 7, a főzötök 10, a tölténivaló zöldborsó 21, az uborka ára 25, a karalábé 30, a paradiz-

csom ára pedig 350 fillérrel csökkent kg-kont. E héten megjelent, mint újdonság, a zöldtengeri, csövenként 20—22 filléres kezdőáron. — A gyümölcs piacán a meggy 10, málna 30, nyári alma 50, cseresznye 80, a nyári körte ára pedig 90 fillérrel emelkedett, viszont a sárgadinnye ára 100 fillérrel csökkent kilónként. E héten megjelent, mint újdonság a kajszinbarack 2.40—4.— P-s, őszibarack pedig jelenleg 20—7.— P-re lemorzsolódott 3.20—8.50 P-s kezdőáron.

A biztosítási pályázat eredménye. — Egyik nagy biztosító társaság által az elmúlt évi „Biztosítási Napok” alkalmával kiírt pályázat bíráló bizottsága most tartotta utolsó ülését, melyen megállapította, hogy nem érkezett be olyan munka, amely a pályázat feltételeinek megfelelően az I. díjjal kitüntethető volna. A pályaművek közül a bírálóbizottság háromtal talált egyenlő értékűnek és méltónak a II. díjra. Ezért úgy határozott, hogy az első díjat nem adja ki, hanem az arra fordítható kétezzer pengőt és a II. díj jutalmazására szánt ezer pengőt, összesen tehát három ezer pengőt, az alábbi jellegű három pályamű között osztja fel: „Számoljunk fel azzal azzal azzal, javítsuk meg azt, ami javítható”, „Non ex libris”, „Előrelátó gondosság”. Ezenkívül a bírálóbizottság megdicsérendőnek találta az „Évszázadok mulasztását sorra, száz levélnek egybekötött csokra”, — ezer eszköz — íme — helyrehozza” és „A szónokok mélységüket terjengősségükkel szokták pótolni” jellegű pályaműveket. A pályadíjat kifizető intézet elhatározta, hogy a bírálóbizottság által dicséretre ítélt pályaműveket is egyenként 500—500 pengővel jutalmazza. A BIOSZ elnöke felhívja a nyertes pályaművek szerzőit, hogy amennyiben jellegű leveleikben közlekedni címüket nem közölték, úgy szíveskedjenek ezt pótolni, hogy a jutalmak postai úton történő folyósítása ne ütközzék akadályokba.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizetők. Levélét illetékes helyre juttattuk, hol figyelni fogják a dolgot. Egyébként nem köteles az utasítást fizetni a viteldíjat, ha a sofőr előre lecsapja a taxiórat.

Megállapították a csalánkóró bevéltási árát

Az országban nyolcezernél több bizonymány váltja be a száraz csalánkórót. A közellátásügyi miniszter az átvétel megszervezése után megállapította a csalánkóró átvételi árát is. Elszerint az elsőosztályú, lombmentes, légszáraz 120 centiméternél hosszabb, legfeljebb 3 százalék idegen anyagot tartalmazó csalánkóró bevéltási ára 100 kilónként

DEBRECZEN 9 OLDAL 1942 VII. 14.

14 pengő. — A másodosztályú, lombmentes, légszáraz, 60—120 cm. hosszú, legfeljebb 15 százalék idegen anyagot tartalmazó csalánkóró 100 kilónként 12 pengő. A bevéltási árak a bizonymányos raktárba beszállított, vagy bármely más feladóállomáson vagonba, uszályba herakott árúra vonatkoznak.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Négy középiskolát végzett fiatalemberek a Veréb börténybe tanulóknak felvételnél fizetéses. 1118

Italmérésbe azonnali jelentkezzenek öskezresztlyén alkalmazottak — írásban is — Csapó 19. házfelügyelőnél (központri piacon). 1505

Jómunkás fodrászsegédet felvesz Kiss, Csapó-utca 37. 1555

Flataj úrfodrászsegédet postájhelyi üzletembe felveszek. Címem: Eötvös-u. 16. 1551

Tanuló és kifizető azonnal felvételnél. Péterfia 56. Sütőde. 1552

Azonnali belépésre vasmunkást keresünk, aki kázanfűtést is vállal. „Sárréti Áruakár”, Déli-sor 19. 1548

Kifizetőnek jómagaviseletű fiút kerékpárral felveszünk. Grünfeld ruhafűzet, Kistemplomnál. 1533

Tanuló 4 középiskolával felvételnél. Cserép optikus, Ferenc József-út 24. 1532

Kecsis szikvízüzembe, írni-olvasni tudó, azonnal felvételnél. Szappannos-u. 18. 1525

Kenyérkihordót, kerékpározni tudót, felveszek. Nyil-u. 79. 1523

Szikvizgyárba kecsisi felvételnél. Homok-u. 140. 1508

Kifizető felvételnél, 16 éves aluli. Vágó László, Teleki 71. 1507

Műszerész tanuló fizetéssel felveszek. Rakovszky 3. 1491

Tűzi kovácssegéd magas fizetéssel azonnalra felvételnél, u. o. egy fuvaroszekér eladó. — Léfal-út 2. 260

Autószerelő és géplakatossegédet azonnali belépésre keresek. Szoboszló, Széchenyi 24. 256

Kerékpárműszerészsegédet és tanuló azonnal felvesz Kírály, Royál épület. 266

ALKALMAZÁST nyér nő

Irodakísasszonyt, kereskedelmi gyakorlattal rendelkezőt, gyors- és géprásban jártasat keresünk. Jellege „Megbízható azonnala”. 1293

Fényképészsegédnőt, jó munkát felvesz Hapák. 1477

Segédleányok felvételnél. Polák Etel női divíziószalon, Piac-u. 58. Földszint. 1450

Tűzőnő felvételnél. — Csapó-u. 49. 1536

Varrodába ügyes segédeleányt felveszek. Eötvös-utca 60. 1530

Varrodába tanulóleány és egy mindenés kisleány bentlakásra felvételnél. Batthyány-u. 20. 1516

Háztartási cikkek kiszolgálására gyakorlatl bíró keresztyén kiszolgálónők felvételnél. Tóth Gyula vasútiútben. Jelentkezés délelőtt 8—9-ig, délután 3—4-ig. 1514

Hölgyfodrászsegéd kisasszonyt azonnal alkalmazok. Nagy, Baltazár 14. 1504

Perfekt gyors- és géprónót felveszünk. „Öskeresztyén” jellegre. 1510

Egy perfekt hölgyfodrászkisasszony aug. 1-re magas fizetéssel felvételnél. Marosvári központri egyetem. 1493

Hölgyfodrász kisasszony felvételnél. Bíró Kálmán, Piac-utca 58. 259

Hölgyfodrászkisasszony felvételnél. Barna, Hunyadi-utca 26. 265

Kisasszony, kezdő, jobb kézírású keresetk. Péterfia-utca 53. Ötödik ajtó. 262

ALKALMAZÁST keres nő

Elsőrendű varró nő házhoz megy. József király herceg-u. 7. 5. ajtó. 258

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek 15-re, Piac u. 75. I. em. Iroda. vv. 1268

Mindenest jó bizonyítvánnyal tizenötödikre felvételnél. Jakobovits, Széchenyi-utca 49. 1458

Mindenest főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek azonnala. Radó, Széchenyi-utca 1. 1500

Flatal leányt izraelita házaspár azonnal felvesz. Szent Anna-utca 58. 1514

Munkabíró bentlakó mindenest keresünk — azonnala. Teleki 63. Jobbra. 1538

Bejáró mindenest főzőnő, tisztaságszerető, jó bizonyítvánnyal 15-ére vagy augusztus 1-ére kéttagú családhoz felvételnél. Svelts bérház harmadik udvar I. em. 10. 1537

Jobb bejárónót délelőttre azonnal felveszek. Csapó-u. 18. Földszint. 1549

Szobaleányt, ki főzéshez ért, jó fizetéssel, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Batthyány-u. 17. Földszint. 1524

Perfekt mindenest főzőnő, lehe'őleg ír. is, felvételnél. Arany János 32. 1527

Jól főzni tudó házvezetőnőt felveszek. Péterfia-u. 47. II. udvar 1. 1531

Mindenest, rendszeretűt, lehe'őleg főzni tudót 15-re felveszek. — Baltazár Dező-u. 12., földszint. udvarban. 1518

Vidékre kis csalátlhoz jó fizetéssel jól főző mindenest felveszek. — Jelentkezni 2—4 között OTI bérház. földszint 30. 253

Perfekt szobaleányt keresek 15-re. Fürst Mátyásné, Hatvan-u. 6. 1501

Reggeli lakarítónőt azonnal felvesz dr. Balla, Lorántffy-u. 40. 1490

Mindenest bentlakó felvételnél. Kiss cukrászda, Batthyány 26. 263

Vendégelői konyhában jártas két mosogatóleányt, vagy fiút azonnal felvesz a Sörszanatórium vendégelő. Szmónyi-út 11. 268

Bejáró lakarítónő jó könyveléssel egész napra f. hó 15-től felvételnél. — Werbőczy-u. 4. III. em. Márkus tanácsosnál. 1496

AJÁNLAT

Órajavítás, ócska órák veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásonál. 1942 II. 3

Szappannak való zsírt szappannal becserél Pál János szappanosmester. Kölcsei 8 585 10. 15

Csúsztatasson vizsgáláson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Varrogép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, csere, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29

Csipkefogóanyagot, valódi kőpléanyagot, 150—300 szélesben, — csipkeanyagot. Rothermere-utca 36. Kerestépiület. 466 7. 28

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére meszesalak kapható a Debreceni Műkőgyár Rt.-nál, Fördő-utca 2. 1219 vv.

Szörmebundát most olcsón kijavítva, átalakítva Kőváry szűcsmester. Püspöki palota. 1232 12. 22

Varrogépet, kerékpárt s gramofont szakszerűen javít Roboz és Hammer, Piac u. 8. 929 7. 12

Horgonyi fodrász új telefonszáma: 39-51. Szoboszlói út 4. 452. 7. 20.

Csinosítasson Csala cég
nozó vállalat. Lakás-
vizsgálatok felelősség-
gel. Rákóczi 9. Telefon
14-27. 517 10 4

Takarékúthelyek leg-
egyszerűbből legdisze-
sőbbig kaphatók. Meg-
rendelésre készítenek. —
Közma. Csabó 41. 1535
Pannóniaút 1. legol-
csóbban a készítmény
szerezhető. Textil-
dolgozó. Rótházy u.
1. 1533

KERESLEI

Egyarány 1. szűrtő-
készlet legmagasabb
arban veszek. Fránel
Piac 73. 965 8 2

Ékszerkészítés, javítás
— fogaranyat, ékszer-
vészt Pálák Endre ék-
szerész. Hatvan 2.
506 10 5

Több aranyat ezüstöt,
brilliant magas árban
veszek. Takács Sándor,
Piac u. 36. 605 10 4

Fényképezőgépet Leica
Contax és egyéb gyárt-
mányokat veszek. Ber-
zédi foto. Piac u. 38.
Érdvarban. 144 10 4

ELELMISZER, ITAL

Friss tiszta harsa ki-
lója 260 P-től és más
mindenfajta halak ol-
csón kaphatók halcsar-
nokban. József kir. h.
u. 2. Vigomozival szem-
ben. Tel.: 10-65. 1522

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyuláné
Szentendrei Olga gyors-
író, gépíróiskolája, Bat-
thyány-utca 1. (Eg-
6475.) Telefon 20-77.
Miamvizsgára előkészít-
és. Vasúti kedvezmény.
1889 8. 28

Fiataltanító tanít-
ványokat vállal, pótviz-
sgára előkészít ese-
kély díjazás mellett. —
Sarak-utca 12. 1460

TÁRS

Új kerékpárgumipótló-
szabadalom (nem fából)
gyártásához, valamint
egyéb szabadalmi kü-
lönlegességek kihozásá-
hoz tökéletes keresünk. Le-
veleim: Debrecen. 1-es
postahivatali fiók 42.
1545

Társat keresek, keresz-
tényt, 12 ezerrel nagy
haszonra meglévő válla-
lathoz, szakudás nem
kéll. Cím a kiadóban.
1529

Komolyabb tökével
közreműködésű bír-
sulték bonyorlásokhoz
fa vagy más üzemhez.
Ajánlatok „Keresztén
munkacsop.” jellegére a
kiadóhivatalhoz küld-
endő. 1498

RADIO

Rádiót javíttasson, ala-
kíttasson évtizedes gyá-
korlattal Szabó Lajos
műszerész. Csapó
84. Telefon: 32-54
1822 8 14

BÜTOR

Modern bútor, konyha-
berendezés, henteser, re-
kamier, fotell ólesőn
eladó. Hatvan 27.
1119 7 13

Két új modern fotell
eladó. Homok-utca 142.
Keresztlépcső 1513

Bütorok eladók haszná-
lt bútorok, két
barna sifon, kis jékszek-
rény, karnisok, egyéb
bütorok. Javítást is vál-
lalok. Piac u. 44. Nagy
asztalos. 420

Masszív ebédlő asztal
és több használt bútor
eladó. Mester-utca 33.
1446

Barokk stílusú ebédlő-
asztal. Megtekinthető
reggel 8—12-ig Teleki
63. J. b. 1. ajtó. 1539

Több a fűves kirakati
mikor olcsóbban vásá-
rolhat udvari bútorú-
temben. Piac 71.
918 9 27

TUZELO ANYAGOK

Szigetelőpapír kiutalás
nélkül, darabos méz-
borsodi szén kapható
Pencznél. Széchenyi-
útszár sark. 203 7 16

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR

„E” betűs személygép-
kocsit eladó. Széchenyi 9.
1224

Eladó egy Veloeren mo-
torkerékpár Tóth Árpád
utca 1. és egy Jux-bil-
liárd-asztal. 1223

Autó, Fiat, 1500-as, öt
gumival eladó. Megte-
kinthető Pest-utca 15.
1488

Bleikli eladó Szent An-
na 6. szám alatt. Érte-
kezhetni az emeleten.
1526

Engedélyezett Opel Ka-
pitan és Opel Olimpia
eladó. Arany Bika por-
ta. 1521

Eladó sportkerékpár jó
kárban. Szabóműhely,
Széchenyi 14. 1511

100-as Csepel jó gumival
olcsón eladó. Ra-
kovszky 3. 1492

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

37 éve fennálló jómene-
telű fűszerüzlet beren-
dezéssel és meglévő áru-
készlettel eladó, esetleg
házzal is. Rakovszky u.
21. szám. 1164

Város központjában
szép modernül berende-
zett üzlethelyiség beren-
dezéssel eladó, illetve át-
adó. Érdeklődést „Kész-
pénzért” jellegre a kiadó
továbbítja. 1193

Mészáros, legmoder-
nebb akasztó, eladó
Debrecen 1. Postafiók
41. 1534

LAKÁSCSERE

Eleserélném egy szoba,
konyha, spájzos utcai
lakásomat közelebb lak-
bérrrel. Villamoshoz kö-
zel. Cím a kiadóban.
Érdeklődni délután 3
órától. 1489

BÜTOROZOTT SZOBA

Izr. családnál bútorozott
szoba azonnal ki-
adó ágyanemű nélkül.
Domahidy-u. 6. 1546

Kiadó utcai bútorozott
szoba, különbejáratú és
fürdőszoba használatú
autószűz I. re. Garai-u.
15. 1541

Csinosan bútorozott
nagy utcai különbejá-
ratú szoba fűzőtől-
kére kiadó. József kir.
36. 1528

Egy bútorozott szoba
július 15-ére kiadó. —
Rothermeré-u. 20. Ke-
resztlépcső 1499

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(81.)

A vízpuskát hozó lovak vakrémületükben táncol-
tak a füst szagára és tűz látására, hogy szakadt
rölük a tajték, míg a szerkocsi megbokrosodott
két lóva elvágatott a pincék domja felé, mintha
fittyt hanytalt volna a szörnyű veszedelemnek.
Szerencsére Kos Jóska a vízpuska kocsiján volt,
így mi se állta útját az oltásnak, de persze nem
ment az olyan könnyen, mint gyarló ésszel várták
volna a bámészködők. Kos Jóska főparancsnok úr
mindenek előtt kiadta a parancsot:

— Tűzhöz szerelni! Irány a Kolba János aszta-
losmester háza! Rajta!...
No, volt aztán olyan, de olyan kapkodás, hogy
csak kevesen látták meg Kos Jóska a hihetetlen,
de valójában mégis megtörtént szabálytalanságot:
Uram-Isten, főparancsnoki csakója fordítva állt a
fején és úgy látszott rajta az éjszakai dorbézolás,
ahogy talán még soha ebben a hitvány földi
életben.

Aztán hiába dadogta a parancsot kélszer,
háromszor egymásután, az önkéntes tűzoltók is
ott voltak a tinósításon, a vízpuska pedig sehogy
se akarta az igazságot, míg végül is szegény-
szemre maga a főparancsnok úr, Kos Jóska állott
a renitenskedő számszám elé.

— Utat a főparancsnoknak! — harsogta ke-
ményen, de bizony alig tudott felmászni a magas
vízpuskára. Nagy ügyvel, bajjal megindult a gé-
pezet, de több víz ment a néző gyülekezetre, mint
a lángokra. Sőt, Kos Jóska is percek alatt pacallá
azott, mert hol szemben „trefelte” saját magát,
hol a tiszteltes úr ébrázatát locsolta spricellő
sugárral végig, de éppen ezért a tűz még ropogó-
sabban lángolt. Végre is Reszegi tanító úr állott
a bámulók elé és úgy kezdett parancsnokni, mint
valami hivatalos személy:

— Dézsát, edényt hozzanak emberek, aztán a
patakából vizet hordani!...

Meghallotta természetesen a hivatalos parancsot
Kos Jóska is, de volt benne annyi józanság,
hogy odaüvöltse:

— Nagyon helyes, tanító úr, hordassa csak
ezekkel a bámulókkal a vizet a vízpuskába, én
majd szakzerű csövezéssel a tűz fészkeibe irá-
nyítom!...

Míg a szakzerű felvilágosítást megadta, addig
pihenjt vezényelt a szivattyúzó legénységnek, de
mit se használt, mert az utasításra Reszegi tanító
úrnak legyintett, különösen, hogy közben a dok-
tor is megérkezett, aki nyomban láncot csinált az
emberekből és a duzzadt patakban percek alatt
fűtőlógó rommá oltották a Kolba úr lángokban
álló házát. Kos Jóska még tett utolsó kísérletet
tekintélye visszacsúszására, mert amikor már csak
fűtőlógó rom volt a ház helyén, kiadta a parancsot:

— Víz állj!...

Hiabavaló szó volt ez azonban, mert nyilván-
valóvá lett, hogy nem az önkéntes tűzoltó-testület
szakzerű munkája, de a fejörcskák, cserekek,
dézsák és tejes csuprok többet használtak, mint
az egész nemes testület. No és Reszegi tanító úr,
nem különben a doktor. Bárány Lajzi, az elcsapott
kürtös és tűzoltó meg is jegyezte a csorgórúhájú
főparancsnoknak:

— No, gépész úr, mi lépásoztunk!...

— Ha itt mindenki parancsnok, akkor nem is
csoda, hogy senki se engedelmeskedik a parancs-
nak, — nézett búsan a romokban álló műhelyre
Kos Jóska és csak most fordította meg rezes
sisakját a fején, de ehhez a művelethez már
semmi kedve nem volt.

Három hét múlva új, minden tekintetben kor-
szerű fecskendőt rendelt temérdek pénzért a köz-
ség és Reszegi tanító úr a következő vasárnap
felvette Pál Izák remekét, az ezüst galéros,
három aranycsillagos főparancsnoki zubbonyt és
egészen új, nem rezes, de ezüstös tarjú csakót...
Nem lehet azt leírni, hogy mit érzett akkor
Kos Jóska, mert bár meghívták szertárosnak a
rég „rangjelzéssel”, mindenki tudta, hogy nem
az egykori ember már ő, csak afféle parancsnok-
helyettes...

Senki se csodálkodozott ezek után, hogy nyíltan
ellenzékbe ment és ott gáncsolta az új vezetőséget,
ahol tette...

Ere pedig adódott alkalom bőségesen, mert az
új vezetőség egyebet nem csinált, mint újított. —
Annyira ment a helyzet, hogy az új katolikus
káplán nyíltan lepocskondiázta a négytagú ellen-
zékot egyik gyűlésen, amikor az új kút ásásáról
volt szó. A négy között érdemeire való tekintettel
ott volt Kos Jóska is, de amit kapott a káplántól,
az már sok volt, azt nem lehetett lenyelni. Azt
monta a többi között a káplán:

— Legyen vége ennek az áldatlan állapotnak,
ahol félművelt tudatos emberek azt hiszik, hogy
ők mindent tudnak, de végeredményben semmihez
nem értenek, csak kerékkötők, semmi többek! —
és ekkor mindenki látta, hogy Kos Jóska nézett
a pap.

— No, megállj, te, ifjú szent. — paprikázta
önmagát Kos Jóska. — ezért mi még találkozunk!...

És ettől kezdve nem ment többé templomba,
mert ő holmi síheder papokat ugyan meg nem
hallgat, hiszen nem egy alkalommal püspök prédik-
ált neki tengerész főtűzér korában, amikor a
vezérhajón Ferenc Jóska szemlét tartott és ő,
Kos Jóska tartotta a vaslajtortját, hogy keményen
léphessen a felség...

Bútorozott szoba intel-
ligens izr. férfinak ki-
adó fürdőszobahaszná-
lattal. Ugyanott ágy be-
léttel és asztal eladó.
József k. h.-u. 48. 1208

Különbejáratú szépen
bútorozott szobát kere-
sek fürdőszobahaszná-
lattal keresztény csalá-
dnál. Cím a kiadó-
ban. 1509

Úriúrnok tanárnőnek,
bizviselőnőnek bútoro-
zott szobát fürdőszoba-
használatú albérletbe
adok. Miklós-utca 33.
Harmadik lakás. Berli-
ner. 1512

Óleső különbejáratú
csinosan bútorozott szo-
ba kiadó. Széchenyi 25.
3. ajtó. 257

ELVESZETT

Vigadóban találtatott
német vizsla, rövid-
farkú, átvehető Kuruc-
utca 108. 1542

VEGYES

Grafológusnő minden
ember kézírásából bizo-
tos analízist nyújt. Szé-
chenyi 43. 1495

Csplest vállalkozó traktó-
ros garnitúrával. Csere-
pes-u. 13. 264

HASZNALT RUHA — CIPŐ

Férfi ruhák, felöltő,
bundahúzat, cipők el-
adók. Balázs szabó, Pé-
terfia-u. 46. 1035

INGOSAG ELADÁS

Használt háromkarikás
gázparhelt eladó. Köli-
csey 5. Kapu alatt. 1556

Egy jékarban levő mély
gyermekkosci eladó. —
Borbás József, Borsó-
vay-u. 9. Eprekerti.
1519

Egy modern mély gyer-
mekkosci eladó. Akác-
utca 17. 1520

Continental nagy írő-
gép jó állapotban eladó.
Csapó-utca 48. 3-ik la-
kás. 264

Mély gyermekkosci el-
adó. Szoboszlói-út 14.
255

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lögeréblyét
kalapácsos darálót —
12-est — 10—12 ló-
erős motort keresek
megvételre. Ajánlatok
a kiadó kérem le-
adni a pénztárnál

6 HP Nicholson és MÁV
kazán. Kühne cséplő,
ezres, eladó, bérbeadó.
Király. Royal épület.
267

INGATLANT KERES- MEGVÉTELRE

Háromszobás, előszó-
bás, összkomfortos a
nagyerdő részén levő
azonnal beköltözhető
családi házat keresek
megvételre. Teher nem
akadály. Ajánlatokat
„Családi ház” jellegre
a kiadóba kérek
1034 vv.

ELADÓ HÁZ

Eladó vagy eleserélem
nagyközségi egyedüli
malom debreceni ház-
zal. Személyesen tár-
szalok vagy válaszolok.
Cím a kiadóban. 1498

Eladó Széchenyi-utca
88. sz. négy szoba, hal-
los, verandás, minden
mellékkelviséggel bíró
keres családi ház. Ér-
tekezni: dr. Mitrovics
és dr. Mailáth ügyvé-
dek. telefon: 32-35.
1028 8. 31

ÜZLETHÁZ Piac-utca
közön, családi ok toy-
lán, eladó. Érdeklődni
dr. Futó ügyvédnél, Piac
71. 1126

Sürgősen eladó a kabai
országút mentén a pi-
gonvölgyi megállónál 30
kat. hold prima szántó,
jól beépített tanyával.
Érdeklődni Tokay Ernő
jegyző tulajdonosnál Ka-
bán. 1283

Eladó Szarvasi Ferenc
utca 10. sz. adómentes
családi ház. Értekezni
Hévezér u. 87. 1181

Rothermere-u. 10. szá-
mú ház eladó. 1550

Legelősből házascska
Debrecenben! Három-
száz négyszögöl szőlő-
bn, szoba, konyha,
palatélis 3000 pengő.
Ért. Villamosföld 10 perc.
Szarvas-utca 3 Jámhor.
1502

2 szoba komfortos,
közponli fűtéses társas-
házhoz két társat kere-
sünk. Cím a kiadóban.
1154

Családi ház eladó Kút-
utca 22. számú, ké-
rünk 17.500 pengőt. —
Megbízott: Pataky, Pé-
terfia 53. 261

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz.
nagyobb telek egytag-
ban eladó. Cím meg-
tekinthető a kiadóhivatal-
ban. 4-

FÖLDBÉRLET

Kiadó Nagycseréi álló-
más mellett 60 hold
szántóföld és kaszáló.
Pacsirta u. 18. 1190

Haszonbérbeadó 52
hold prima szántóföld
Vargo ügyvédnél, Szap-
panos 3. 1543

Haszonbérbe kiadó Ha-
láp 145. számú 30 hold-
das tanya. Értekezhetni
dr. Pécsi és dr. Pap ügy-
védek irodájában, Wer-
kezy-u. 4. 1557

Kiadó az Újmacson 5
hold elsőrendű föld.
Eötvös-u. 38. 1554

ELADÓ FÖLD

Tökaj—Hegyalja leg-
szébb helyén kis felhol-
dás szőlő nyaralóval,
borlázással, közvetlen
vasútállomásnál olcsón
eladó. Jámhor. Szarvas-
utca 3. 1503

1990 négyszögöl szántó-
föld olcsón eladó. Ke-
nály-utca 81. Érde-
klődni Arany János-utca 2.
Székház-mester 1491

ELADÓ ÁLLATOR

Hét york-hírei vász-
totte malac darabon-
ként is befű. Görgy-u.
34. 1506

Szerkesztő: József
PALEI JOZSEF
Kiadó: József
IFJÚ SZIGETHY GYULA
1920-ig
Kiadó és nyomó a
NISZANTULI PÖNYV. és LAKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Felső nyomdászati
SZIGETHY KÁROLY